

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 22
Január 2022
číslo 1

Tie skutočné hodnoty dáva Boh

Tie skutočné hodnoty dáva Boh

Drahí bratia a sestry, milé deti,

jedno malé dievčatko, keď rozbalilo všetky svoje darčeky pod vianočným stromčekom, položilo mame otázku: „Mami, prečo mi Ježiško priniesol všetky veci, ktoré sa dajú kúpiť v obchode?“ Ozaj inšpiratívna otázka. Malé dieťa, tak ako rastie, postupne zisťuje, že sú veci, ktoré sa dajú kúpiť v obchode a sú aj hodnoty, ktoré sa nedajú kúpiť, ale tie sa tvoria.

Na začiatku nového roka si chceme popriať všetko to najlepšie. Verím, že si nebudeme želať veci, ale budeme si želať hodnoty. Tie skutočné hodnoty dáva Boh. A predsa aj za tie sa „platí“ a to svojím otvoreným, ochotným srdcom, plným pokory, modlitbou, neustálym rozjímaním a túžbou byť v kontakte s Bohom.

Opäť sa vraciame do Betlehema, počuli sme to v dnešnom evanjeliu: „Pastieri sa ponáhľali do Betlehema, našli Máriu, Jozefa a dieťa uložené v jaslach.“ Žiadne zvláštne, výnimočné veci tam pastieri nevideli. Nenechali sa zmiasť tým, že tam nebolo nič extra. Dieťa dokonca nemalo ani vlastnú kolísku, ani ostatné veci, ktoré deti potrebujú. A predsa s veľkou dôverou prijali a uverili v to malé dieťa, v Mesiáša.

Zastavil by som sa pri vete: „Ale Mária zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich.“ Tu je pre nás, ktorí vstupujeme do nového roka, krásny vzor: berieme Máriu nielen ako prostredníčku všetkých milostí, orodovníčku u Boha, ale aj ako veľký vzor toho, že premýšľala neustále o tom, čo počula. Nie všetko jej bolo jasné, ale Boh jej postupne odkrýval plán so svojím Synom a ona mu plne dôverovala.

Keď si spomínate, anjel prišiel k Márii pri zvestovaní: „Mária sa zarazila a rozmýšľala, čo znamená takýto pozdrav“, veď slovíčko milostiplná nikdy predtým nepočula. Keď so sv. Jozefom hľadali Ježiša, ktorý sa stratil ako 12-ročný a našli ho v chráme, vtedy im Ježiš povedal: „Či ste nevedeli, že mám byť tam, kde ide o môjho Otca?“ A opäť je tam poznámka: „Oni nepochopili slovo, ktoré im hovoril“, jednoducho tomu nerozumeli. „A jeho matka zachovávala všetky slová vo svojom srdci.“

(pokračovanie na str. 4)

OBSAH

Úvodník 2

KATECHÉZA

Tie skutočné hodnoty dáva Boh 4

Homília na 2. nedeľu rok C 5

Homília na Zjavenie Pána rok C 7

Homília na nedeľu Krstu Pána rok C... 8

ROZHOVOR

Skončil osobitný Rok sv. Jozefa 10

Úmysly Apoštolátu na rok 2022 13

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Nerobme z Covidu nábož. pravdu ...15

Chiara Corbella Petrillo16

Očkovat? (2. časť)17

SPEKTRUM MLADÝCH

Ahoj, deti! 20

Máš problém? (100. časť) 21

Trampoty v manželstve. (158. časť) 22

Stalo sa, stane sa 23

ŠTATISTIKA 2021

Stalo sa v roku 2021 24

Sviatosť manželstva v roku 2021 ...27

Sviatosť krstu v roku 202128

Predišli nás do večnosti v r. 2021 ...29

Prehľad bohoslužieb 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Vnútrošná predná: E. Jenča

Vnútrošná zadná: M. Magda

Vonkajšia zadná: E. Jenča

M. Magda

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Vítaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločenstvom redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** † d. o. Ján Biroš, Marti-
na Gondová, Žofia Jenčová, Mária Magdo-
vá, Monika Magdová, Peter Stašík, Melánia
Tkáčová, Zuzka Forišová, Blažej Vaščák**Kontakty:** Tel.: 051/79 16 235; 79 16 116
e-mail: vítaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.skwww.farmostvítaz.sk

IBAN SK36 0900 0000 0050 3744 5647

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

21 ★ C+M+B+22
BOH ŽEHNAJ TENTO DOM

snímka: Martin Magda ml.

Tie skutočné hodnoty dáva Boh

pokračovanie zo strany č. 2

V podstate to nie je nič iné ako modlitba. Premýšľať nad Bohom, nad skutkami Boha v našom živote je modlitbou. Byť vnímavý a pozorný na prítomnosť Boha medzi nami v tých každodenných, bežných udalostiach života. Tak ako pastieri, ktorí sa nenechali zmiastať, že tam vidia obyčajné dieťa, ale videli v ňom Boha, ktorý neprichádza vo veľkom bohatstve, ale vo veľkej pokore ako chudobný a rodí sa v maštali. Tak aj my práve tým rozjímaním, otvorenosťou srdca, skutočnou modlitbou, neustálym vzťahom k Bohu môžeme byť vnímaví na to, čo Boh robí v našom živote. Nemusia to byť navonok veľké veci, ale oni v podstate takými sú. Veľké veci sú častokrát také všedné, že ich prehliadame. Nemusia sa zapísať do Guinnessovej knihy rekordov. Boh ich píše do našej knihy života.

A tak na začiatku roka, podľa vzoru Panny Márie, chceme svoj život vložiť do rúk Boha a tak zažívať vnútorný pokoj a radosť z jeho prítomnosti a pomoci. Panna Mária neustále plnila Božiu vôľu, je tou najlepšou učeníčkou Ježiša Krista. Jej srdce je neustále s jej Synom. A tak je jasné, že práve u Bohorodičky hľadáme na začiatku roka vzor, u tej, ktorá porodila Boha: Theotokos.

V Amerike sa hral golfový turnaj Golf US Open. Golfista Jack Nicklaus hral na tomto turnaji a milióny divákov, Američanov, sledovali tento turnaj. Kamera urobila detail priamo naňho, keď išiel odpáliť loptičku. Ako sa pripravoval, zrazu sa otočil a povedal: „To nie je dobrý úder.“ Reportér, ktorý to komentoval, bol zmätený: „Veď ešte ani neodpálil a hovorí, že to nie je dobrý úder?“ Nerozumel tomu, ale všetci tí, ktorí sa zaujímali o golf a prečítali si jeho knihu „Golf je moja cesta“ vedeli, že tento golfista Nicklaus sa pripravoval na turnaj tak, že si všetko premietal vo svojej fantázii. Dokonca pred každým úderom si predstavil, kam tá loptička poletí. A preto mnohí vedeli, že ešte ani neodpálil, ale vo svojej mysli videl, že by to nebol dobrý úder.

Na tomto jednoduchom príklade si môžeme uvedomiť, že keď bude naša myseľ neustále s Bohom, ak budeme často rozmyšľať nad jeho skutkami vo svojom živote, ale aj nad svojimi, ktoré konáme alebo ešte len ideme urobiť, môžeme ich za pomoci Ducha Svätého korigovať, aby boli čím viac v zhode s Jeho vôľou.

Chceme dnes vzývať Pannu Máriu, aby sme na jej príhovor a podľa jej vzoru vykročili s veľkou dôverou do tohto nového roka. Včera sme ďakovali za všetko, čo sme prežili. To už vieme. Ale chceme byť predovšetkým vnímaví na to dobré, na Božiu milosť, ktorá nás vedie k radosť aj v tomto čase. A budúcnosť, nový rok chceme s veľkou dôverou vložiť do jeho rúk. Mária bola ozajstnou kontemplatívnou ženou.

Prajem Vám i sebe, aby sme tento rok naozaj prežili v takom veľkom pokoji, v radosť z prítomnosti Boha, ktorý je neustále s nami. Amen

Povedzme, že namiesto úvodu...

*Jak rozbiť pancier?
Vylúsknuť, by jadro...!?
Svetlo vo tmu vniešť,
vo temravú, tmavú,
čo dňom, úsvitom čias
sme si nazvali...?*

*Rozkopať nánosy,
nie tak čias,
ako predsudkov, maloducha,
ktorý slepí nás
a hluchými koná;
na prorocký hlas,
na jeho slová...*

*Čuj teda pravdu o sebe,
jediný v svete zver!
Hej ty, človeče
čuj pravdu o sebe...*

*Keď si už Boha
vyhnal zo sveta svojho,
sám nastúpiac sa
na jeho miesto,
a keď len pýcha a ohlup vlastný
nedá ti priznať,
že si v koncoch;*

Proroka čuj a mu ver...!!!

*I nájdeš pokoj,
z bludu cestu späť.
Veď v tom pokánie pravé dlíe,
cielom jehož je Život sám!*

*Nájd' si chvíľu a čítaj,
jak v zrkadle
a dobre cháp
a rozumej...*

*Paľo Ondřík,
v Likavke 07. decembra 2021*

Homília 2. nedeľa po Narodení Pána

Drahí bratia a sestry, milé deti, všetci, ktorí nás pozeráte cez YouTube kanál, dnes už po tretíkrát sa cez tieto sviatky stretávame evanjeliom - hymnus o slove od apoštola, evanjelistu sv. Jána. Bolo to na narodenie Pána - omša vo dne, na Silvestra a dnes druhá nedeľa po narodení Pána.

Tak, ako vzlietne orol, ktorý letí do výšok tak vzletne začína aj toto dnešné evanjelium. Práve preto je orol symbolom apoštola Jána.

Na počiatku bolo Slovo, to slovo bolo u Boha a to slovo bolo Boh. To evanjelium sa nám môže zdať komplikované, zložitejšie, na rozdiel od troch ostatných evanjelistov, ktorých nazývame synoptici, pretože ich evanjeliá sú podobné – Marek, Matúš a Lukáš.

Pomohol by som si jedným príbehom. Je to príbeh o chlapcovi, ktorý rozmýšľal, čo dá svojej starej mame pod stromček. Všimol si,

že stará mama každý deň číta Bibliu a videl, že je taká ošúchaná, oblepená lepiacou páskou. Rozhodol sa, že kúpi novú. Začal šetriť. Pred Vianocami rozbil prasiatko, zobral peniaze, rodičia mu pomohli a kúpil Bibliu.

Rozmýšľal nad tým, aké venovanie by napísal do Biblie. Bolo to preňho pomerne ťažké a nechal sa inšpirovať knihou, ktorú jeho otec dostal od svojho priateľa. Túto knihu si otec veľmi vážil. Keď babka našla pod vianočným stromčekom darček, potešila sa. Keď ho rozbalila – Biblia, potešila sa ešte viac a potom prišiel na perách úsmev. Keď čítala venovanie, bolo tam napísané: „Babičke všetko najlepšie k Vianociam, venuje autor.“ Chlapec to odpísal z knihy od otca.

V podstate napísal veľkú pravdu. Biblia je naozaj venovaním samotného autora - Boha všetkým nám, aj keď si častokrát myslíme, že Bib-

lia je len o Bohu. Boh je tam naozaj veľakrát spomínaný, ale Biblia nie je len o Bohu. Sú tam zjavené veľké pravdy, aký má Boh plán so samotným človekom. Keď sa dostávame k dnešnému evanjeliu a rozmýšľame nad gréckym výrazom „logos“, zrazu zistíme, že to slovo je od samotného autora. Je ním sám Boh, ktorý sa zjavuje v Ježišovi Kristovi a stelesňuje sa v dieťati a Panna Mária mu dáva svoje telo.

Slová nepotrebujeme sami pre seba, slová potrebujeme na to, aby sme mohli komunikovať, potrebujeme druhého človeka, adresáta. Keď rozmýšľame nad Jánom Krstiteľom, pôstnym kazateľom tak vieme z Písma, že Ján bol hlasom. Hlas sám o sebe neznamená nič, je to len zvuk. Hlas je potrebný na to, aby niesol slovo, myšlienku, aby sme naozaj vedeli spolu komunikovať.

animka: Martin Magda

snímka: Martin Magda

V takýchto intenciách môžeme rozmýšľať. Boh nie je „samomluvec“, že rozpráva sám so sebou, ani nám neposlal slovo cez mail, ani cez SMS-ku alebo iným spôsobom, ale poslal ho osobne. On sám v Ježišovi Kristovi je to Slovo. My máme byť hlasom pre Ježiša Krista. V podstate máme byť zdrojom - cez nás sa má Ježiš neustále narodiť, to slovo Boha, tým, že prijímame Božie slovo do svojho srdca, tak ono začne dostávať konkrétne telo, presnejšie konkrétnymi skutkami začneme zhmotňovať doslova to, v čo veríme, koho prijíma-me do svojho srdca.

Pomohol by som si anglickým fyzikom Isaacom Newtonom, ktorý napísal krásne svedectvo viery o Ježišovi Kristovi.

Keď bol dieťa, zneistil kráľov. Keď bol chlapcom, udivil učiteľov. Keď bol mužom, otriasol celým národom i základmi Rímskej ríše.

Nenapísal ani jednu knihu, ale do najväčších knižníc sveta by sa nevošli knihy, ktoré o ňom boli napísané.

Nezaložil žiadnu náboženskú školu, vedecký ústav ani seminár, ale všetky školy vzdelaných národov sa ne-môžu pochváliť toľkými žiakmi, akých má On.

Nezriadil žiadnu lekársku ordináciu, ale uzdravil viac chorých duší, než tisíce lekárov uzdravili chorých pa-cientov.

Ovládal zákony prírody, chodil po morských vlnách, tíšil búrky.

Z mála nasycoval tisícové zástupy. Liečil bez liekov, kriesil mŕtvych.

Nepriatelia Ho nemohli premôcť, satan ho nemohol zničiť, ani hrob Ho nemohol zadržať.

Nad všetkým zvíťazil.

Nevelil žiadnej armáde, nedobyl železom ani kúsok pôdy, a predsa žiadny vojvodca nemal toľko dobrovoľ-níkov ako On.

Mocou svojej lásky a posolstvom evanjelia pretvoril svet.

Veľkí muži prišli a odišli, mnohí ľudia sklamali, avšak On nikdy nikoho nesklamal.

Mnohí ľudia zhrešili, On jediný zostal svätý, dokonalý, najkrajší medzi ľudskými synmi.

A tento Ježiš je Spasiteľ sveta, môj Spasiteľ.

A ak chceš, bude i tvoj. Amen.

D. o. Marek Hnat

KATECHÉZA

Homília na Zjavenie Pána, rok C
z prípravy kňaza + Jána Biroša

Predsa len nemôžeme povedať, že Ho máme

Milí veriaci,
často sa pýtame, prečo je
na svete toľko ľudí, aj okolo nás,
ktorí o Pánu Bohu vedia, ale nepri-
jali Ho. Jednoducho v neho neuveri-
li tak, aby to bolo vidieť v ich živo-
te. Odpoveď na túto záhadnú otáz-
ku nachádzame v dnešnej slávnos-
ti, ktorú nazývame Zjavenie Pána.
Pán Boh síce prišiel k nám ľuďom,
vstúpil do času a do našich dejín,
zjavil sa nám, v Ježišovi Kristovi
sa nám úžasne priblížil, ale cez to
všetko zostal skrytým. Musíme ho
hľadať, musíme sa ho domáhať.

Takto sa vlastne aj my podobáme tým trom mudrcom, ktorí vedeli, že sa má narodiť nový izraelský kráľ. Aj keď to vedeli, aj keď objavili znamenie, aj tak museli ísť a hľadať ho, museli podstúpiť namáhavú cestu. A keď ho konečne našli, museli prijať ešte aj to najpodivnejšie znamenie - namiesto kráľovského syna nachádzajú najchudobnejšie dieťa sveta.

A tu sme natrafili na koreň problému. Pán Boh je nám vo svojom Synovi nesmierne blízko, on sa s nami v človečenstve stotožnil. Je nám blízko, tak ako to vystihuje jeho procky naznačené meno - Emanuel - Boh s nami. A aj keď je nám blízko, napriek tomu všetkému sa necháva hľadať. Mali by sme si pri dnešnej slávnosti uvedomiť, že aj keď sme kresťania, aj keď o Bohu „veľa vieme“, predsa len nemôžeme povedať, že Ho máme, pretože Boh sa dáva najst len tým, ktorí sa o neho zaujímajú. A to je to tajomstvo, prečo je okolo nás stále toľko ľudí, kto-

rí Boha neobjavili, len o ňom počuli. Pretože oni sa ani nenamáhajú, nemajú ani záujem. Má záujem o Pána Boha ten, kto zabudol modlitbu Otče náš, Zdravas Mária a najmä Verím v Boha?

Môžeme si položiť otázku: A prečo nám to Pán Boh tak komplikuje? Prečo sa nám ľuďom nedá poznať ihneď a zrozumiteľne? Túto otázku položili Pánu Ježišovi pri jednej príležitosti aj apoštoli: „Pane, prečo sa chceš dať poznať nám, a nie svet?“ A Pán Ježiš im aj nám na mnohé podobenstvá dáva vysvetlenie. Pán Boh a Božie kráľovstvo - to je drahocenný poklad. Je to vzácna perla. A Pán Ježiš povedal, že človek musí dokonca obetovať aj svoj život, musí stratiť sám seba, aby ten vzácny poklad našiel.

Spomenul som si tu na veľkého muža vedy Dr. Juraja Mrázka, CSc. V známej knižke „Rozhovory na nemocničnom lôžku“ sa pripomínajú jeho posledné myšlienky. Priznal sa, že po celý život mu zostávalo na dne každého vedeckého poznania jedno znepokojujúce PREČO? Tušenie, že na konci každého poznania ostáva niečo nevysloveného, tajomného - veľká neznáma. Jeho myšlienky vo deve, nech išli ktorýmkoľvek smerom, vždy končili v bezprostrednej blízkosti tej veľkej neznámej. A sám hovorí: „Prišiel som až k hranici, kde končí prírodovedecký výskum a musí sa uplatniť viera...“ Poznanie tohto neznámeho nebolo pre neho, ako hovorí, fyzikálnou veličinou, ani pojmom, ale bol to pre neho NIEKTO. Dnes už mnohí spo-

znali, že vedu nemožno použiť ako figový list na zakrytie svojej nevery.

Tu si človek znova uvedomuje, že nie len my, obyčajní kresťania, ale aj veľikáni vedy, ľudia talentovaní, musia Pána Boha bolestne hľadať. Musia ho hľadať často v neistotách. Pretože Boh, aj keď sa nám zjavuje, cez to všetko sa nám skrýva. Berie na seba podobu dieťaťa, podobu človeka, prežíva ľudské slabosti, biedu, utrpenie. A predsa tento pravý človek dokazuje tiež svoju božskú moc a veľkosť. On je Pánom života a smrti, aj prírodných zákonov. On mení vodu na víno. On prebúda k životu mŕtveho. On premieňa ľudské srdcia. To všetko sú znamenia, za ktorými sa skrýva Boh - pravý BOH. A tak sa nám živý Boh skrýva vo svojej sláve a veľkosti, vo svojej podstate, ale zjavuje sa nám skrze znamenia. V nich Ho hľadáme, odhaľujeme a poznávame.

To je a aj ostane údelom - úlohou nás veriacich. Nikdy nebudeme Pána Boha na zemi vlastniť ako nejakú hračku, ako vec, ako niečo celkom zrozumiteľné. Ale budeme Ho stále bolestne hľadať, budeme Ho tušiť ako „veľkú neznámu“ v našich životoch, v našich blížnych, v múdrom riadení sveta a dejín. Len TUŠIŤ. Stále budeme ako tí traja mudrci na ceste za hviezdou a svetlom. A keď sa priblížime, nájdeme najchudobnejšie dieťa sveta - znamenie dané pastierom, mudrcom aj nám. Musíme pred ním pokľaknúť a skloniť sa so svojou vierou pred tajomstvom VTELENÉHO BOHA. Amen.

KATECHÉZA

Homília na nedeľu Krstu Pána, rok C
z prípravy kňaza + Jána Biroša

Toto je môj milovaný Syn

Milí veriaci,

Pán Ježiš nikdy žiadny hriech nespáchal, ale prišiel trpieť za ľudské hriechy. Prišiel na túto zem vziať hriechy všetkých ľudí na seba. Aj on prijal znamenie očistý a dal sa pokrstiť. Je zaujímavé, že práve pri tejto príležitosti dal Boh ľuďom svoje znamenie. On – neviditeľný - stal sa na chvíľu viditeľným. Keď sa Pán Ježiš ne brehu obliekal, Duch Svätý vzal na seba viditeľnú podobu čistej holubice a Boh Otec prehovril počutelným hlasom: „Toto je môj milovaný Syn, v ňom mám zaľúbenie, Jeho poslúchajte!“

A teraz je na mieste otázka: Prečo sa vlastne majú krstiť deti? Iste by ste mnohí vedeli dať správnu odpoveď. Ale viete to všetci naozaj? Správna odpoveď znie takto: „Krstom sa stávame Božími deťmi.“ Ale kto sú teda tí ostatní - nepokrstení? Sú to tiež Božie deti? ÁNO! Správna odpoveď je: áno. Všetci ľudia sú Božie deti. Pán Boh ich miluje a chce, aby dobre žili a raz prišli k Nemu do neba. Ale prečo teda vlastne krstíme? Nie je to zbytočné...? Vôbec to nie je zbytočné, naopak, krst je veľmi potrebný. Pán Boh má rád všetkých ľudí, ale je potrebné, aby každý jednotlivý človek mal rád Boha. Láska medzi dvoma je vtedy úplná, keď je opätovaná, keď je obojstranná, vzájomná.

Krst je znamením prijatia a opätovania Božej lásky, zhladením dedičnej viny. My kresťania vieme, že Pán Boh nás miluje a snažíme sa

Božiu lásku opätovať. Preto teda krstíme - už malé deti, aby od malička vedeli, že je tu nebeský Otec, ktorý ich má rád, že ich život má zmysel a dôležité poslanie - šíriť Božiu lásku a pokoj. Kde rodičia nechávajú deti nepokrstené, tam deti pri dospievaní ťažko tápajú a hľadajú zmysel života.

A nie každý má to šťastie tak, ako autorka jedného listu: „Som mnou to začalo byť zlé, keď sa ma doma a aj v škole pýtali, čím chcem byť? Rozčuľovalo ich, keď som povedala, že neviem, že mi je to jedno. V každom odbore už pracovalo toľko usilovných mravčekov pred mnou a tak čo na tom záleží, či ma tam príjmu alebo nie? Neboli to vtedy dobré pocity. Pýtala som sa sama seba: prečo a na čo vôbec žiť? Aby som sa vydala? Sú vraj aj krásne manželstvá, ale tie, ktoré som mohla pozorovať, krásne neboli. Načo má človek vlastne žiť? Ješť, spať, vstávať, čakať čo sa prihodí - načo to všetko...? Nevie, ako by som bola skončila, keby som nestretla vo svojom živote Aničku a jej partiu - skupinu dievčat. Márne by som sa teraz pokúšala vyjadriť ten fantastický pocit šťastia, keď mi po prvýkrát svietlo v hlave, že je tu ktosi - BOH, ktorému na mne záleží, ktorý ma má rád. Že môj život nadobudne zmysel, keď budem pokrstená - nádherný zmysel - mám okolo seba budovať Božie kráľovstvo pokoja a lásky, spolupracovať so Stvoriteľom v dotváraní sveta.

Teraz vidím všetko novými, Je-

žišovými očami, žijem nový život. Denne stretávam tisíce dobrodruštiev, ktoré mi robia radosť, verím v Boha a preto verím aj v život. Viem už, prečo žijem!“ Rodičia, ktorí svoje dieťa nedajú pokrstiť, hoci oni sú pokrstení, alebo svoje dieťa pokrstiť predsa len dajú, ale o kresťanskú výchovu svojich detí sa nestarajú, neprihlásia ich na náboženstvo, tí svojim deťom veľmi škodia a sťažujú im život.

Čo je na tom krste tak dôležité pre celý život? Najprv si vypočujme, ako to katechizmus hovorí odborné: „Krstom sa dieťa začleňuje do veľkonočného tajomstva Kristovho zmŕtvychvstania. V krste umiera s Kristom hriechu a s Kristom znova povstáva k novému životu s Bohom. V tomto prechádzaní od smrti k životu, od zla k dobru, od hriechu k láske, má pokrstený po celý svoj život pokračovať.

A teraz sa vám pokúsim to isté naznačiť ľudovo povedané, po lopate: krstom sa dieťa stáva členom dobrej partie, nikdy nebude samé, osamelé. Hlavou tejto partie je Ježiš Kristus. Pán Ježiš sa stáva tomuto pokrstenému dieťaťu pri krste alebo od krstu pevným priateľom. Pokrstený ide životom s vierou, že tento priateľ Ježiš má záujem, aby sa mu život vydaril. Ako sa dieťa telesne podobá rodičom, tak krstom získava Božiu podobu a právo nazývať Boha Otcom a Pána Ježiša bratom.

Kde sa rodičia nad týmto zamyslia a uvážia to, nebudú v rozpakoch, či majú alebo nemajú dieťa

pokrstiť, či ho majú prihlásiť na náboženstvo. Keď sa vás teda niekto opýta, či má dať svoje dieťa pokrstiť, už viete, čo mu odpoviete. Napríklad takto: Prečo krstiť? Najprv preto, že to chce sám Pán Ježiš: „Idte do celého sveta a učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého!“ A prečo to Pán Ježiš chce? ABY naše deti neboli vo svete nikdy osamelé. ABY mali spoločenstvo s Bohom Otcom. ABY sa stali bratmi a priateľmi jeho Syna Ježiša Krista. ABY mali vedenie Ducha Svätého. ABY získali dobré mravné zásady pre život v Kristovom evanjeliu. ABY vydávali ďalej, ďalšej generácii, svedectvo o svojej viere, nádeji a láske.

Zaiste, nie je ľahké vyjadriť niekoľkými vetami cenu krstu - veď sa tu približujeme tajomstvu Boha medzi nami. Možno len tušiť cenu rozhodnutia o pokrstení dieťaťa: ŽE je to prejav dôvery v budúcnosť človeka a ľudskej spoločnosti pod ochranou Božej Prozreteľnosti. ŽE je to prejav dôvery, že narodenie nie je len začiatok umierania, ale aj začiatok cesty k večnému životu. ŽE je to zapojenie sa do spoločenstva miestnej cirkvi - farnosti, do svetovej cirkvi víťaznej a pozemskej cirkvi putujúcej.

Prihlásme sa k svojmu krstu verejným a spoločným vyznaním viery: „VERÍM V BOHA...“ Amen.

snímka: Martin Magda

Život je cesta vlakem...

Vlak života:

Život je jako jízda vlakem se všemi zastávkami, túrami a nehodami. Nastoupíme do vlaku, potkáme rodiče a myslíme si, že budou s námi cestovat navždy, ale vystoupí na nějaké nádraží a my musíme pokračovat v cestě bez nich. Do vlaku nastoupí spousta cestujících, naši bratři a sestry, přátelé, dokonce i láska našeho života. Mnozí vystoupí z vlaku a nechají za sebou velkou mezeru. U některých si ani nevšimneme, že vystoupili. Je to cesta plná radosti, smutku, pozdravů při setkání i při rozloučení.

Úspěch spočívá v navázání dobrého vztahu s každým. Velká hádanka je: Nevíme, na které stanici musíme vystoupit.

Proto musíme žít, milovat, odpouštět a vždy ze sebe vydat to nejlepší! Protože když přijde chvíle, kdy budeme muset vystoupit z vlaku a naše místo zůstane prázdné, měly by za námi zůstat jen krásné vzpomínky, které budou navždy cestovat ve vlaku života!

Přeji vám, aby byl váš výlet každým dnem hezčí a v zavazadle jste vždy měli lásku, zdraví, pochopení, úspěch a peníze.

Děkuji všem cestujícím ve vlaku mého života!!! Silní lidé vědí, jak udržet svůj život v nejlepším pořádku. I se slzami v očích můžu s úsměvem říci: Mám se dobře.

internet

Skončil osobitný Rok sv. Jozefa

8. decembra skončil osobitný Rok sv. Jozefa, ktorý vyhlásil Svätý Otec František. Príslušný apoštolský list *Patris corde* (S otcovským srdcom) podpísal pápež 8. decembra, presne 150 rokov od vyhlásenia svätého Jozefa za patróna celej Cirkvi pápežom Píom IX. v roku 1870. V tejto súvislosti prinášame rozhovor s dekanom v Kežmarku Františkom Trstenským.

Je možné, že by Boh starostlivo vybral matku svojho Syna a nepostaral sa o muža, ktorému bude jeho Syn hovoriť „otec“?

Boh vo svojej prozreteľnosti nekoná náhodne. Od večnosti pripravil plán záchrany ľudstva. Ako starostlivo vybral Abraháma, Mojžiša, Dávida, prorokov, tak starostlivo vybral Máriu a Jozefa, aby sa stali rodinou pre jeho Syna. To isté platí aj o nás. To, že sme sa narodili v konkrétnom čase a krajine, nie je výsledkom náhody, ale máme svoje poslanie, ktoré nám zveril Boh.

V Biblii nemáme záznam o jeho jedinom slove, ktoré povedal. Číže by sme ho mohli prehliadnuť. Je dôležité všimnúť si aj Jozefa?

Jedna z biblických zásad hovorí, že Sväté písmo máme vysvetľovať tak, ako je napísané. Nemáme vkladať do textu nejaké alternatívy, ale máme sa usilovať mu porozumieť tak, ako je uvedený. Ak teda v evanjeliách nezaznieva žiadne slovo z úst Jozefa, neznamená to, že Jozef bol nemý. Je to zámer evanjelistov predstaviť Jozefa týmto spôsobom. Boh chcel, aby sme vnímali postavu Jozefa cez jeho konanie a vzťahy, ktoré vytváral a ktoré sa spomínajú vo Svätom písme – najmä k Bohu, k svojej manželke a k Božiemu Synovi.

Hovorí nám Biblia o Jozefovi niečo medzi riadkami?

Ďalšia biblická zásada hovorí, že čím lepšie poznáme svet biblického svätopisca, tým lepšie porozumieme textu, ktorý zapísal vedený Duchom Svätým. Totiž v texte je práve „medzi riadkami“ ukrytý aj náboženský a kultúrny svet danej doby, v ktorej žil konkrétny svätopisec. Keď sa napríklad povie, že Jozef bol zasnúbený s Máriou, vieme skúmať, čo znamenalo zasnúbenie a manželstvo v židovskom náboženstve. Viackrát sa uvádza, že Jozef a Mária konali tak, aby splnili Pánov zákon. Z toho môžeme povedať, že hľadanie a plnenie Božej vôle bolo pre nich veľmi dôležité.

Z toho, čo vieme, môžeme povedať, že Jozef sa aktívne zapája do dejín spásy?

Sväté písmo potvrdzuje, že jednoznačne áno. Evanjelista Matúš i Lukáš uvádzajú Jozefa ako súčasť Ježišovho rodokmeňa, tzn. dejín záchrany ľudstva. Je to spravodlivý muž, čo je narážka na patriarchu Abraháma a jeho poslušnosť. Jozef je nazvaný „syn Dávidov“, čo je prepojenie s postavou kráľa Dávida. Jozefovo putovanie najskôr do Betlehema, potom do Jeruzalema, ďalej jeho cesta do Egypta a návrat, to všetko sú cesty starozákonného Božieho ľudu. Môžeme povedať, že Svätá rodina na vlastnom životnom príbehu sumarizuje dejiny starozákonného ľudu.

Evanjeliá ho však neignorujú; aj keď nepovie ani slovo.

Jozef sa nespomína počas Ježišovho verejného účinkovania, ale je výraznou postavou Ježišovho narodenia a detstva. To je jasný zámer evanjelistov. Chceli predstaviť Jozefa ako neodmysliteľnú súčasť prípravy na príchod Božieho Syna, jeho narodenia, detstva a skrytých rokov.

Je Jozef nenahraditeľný?

Ak by sme pod slovom „nenahraditeľný“ mysleli, že inak Boží plán spásy stroskotá, tak určite nie. Ak však uvažujeme nad tým, akým spôsobom Jozef odpovedal na Božie povolanie stať sa súčasťou príchodu Spasiteľa, tak môžeme povedať, že je nenahraditeľný, lebo Boh to tak chcel a Jozef súhlasil. Dovolím si urobiť porovnanie s naším životom. Ironicky sa hovorí, že „cintorín je plný nenahraditeľných ľudí“. Ak postavíme svoj život na pýche „iba ja a nikto iný“, pamätajme, že Boh si vždy nájde spôsob a ľudí. V tomto zmysle sme nahraditeľní. Ak náš postoj je ten, že chceme byť spolupracovníkmi na Božom projekte (Panna Mária hovorí o sebe ako o „Pánovej služobnici“), tak potom sme nenahraditeľní.

Keď sa pozrieme na Ježišovú rodinu, zistíme, že čisto svätých postáv je málo. Môžeme objaviť rodinné škandály a dôvody hanbiť sa. To je práve rodina Jozefa, ktorého Biblia nazýva spravodlivým (porov. Mt 1,19). Evanjelisti teda nerezignovali na pripomínanie tohto sledu mien, nezabíľali Jozefov príbeh. Stavili na pravdu...

Príbeh Jozefa a jeho rodiny je bez škandálov, ale nie je bez ťažkostí, skúšok a pochybností. V tom je rovnaký s našimi rodinami a silným vzorom pre nich. Totiž nevyhneme sa krížom a utrpeniu v našom živote, ale mali by

SVÄTÝ JOZEF, OCHRANCA CIRKVI SVÄTEJ, ORODUJ ZA NÁS!

sme sa za každú cenu chrániť škandálov, ak pod nimi rozumieme život bez Boha. Svätý Pavol, keď v liste Rimanom uvažuje nad vykúpením, píše, že Boh neušetril ani vlastného Syna, ale vydal ho za nás všetkých (porov. Rim 8, 32). Podobne môžeme povedať, že Boh neušetril ani Jozefa a Máriu, ale vydal ju ťažkostiam každodenného života, ba možno ešte väčším, ako príklad pre nás všetkých.

Tieto línie nám ukazujú, že Jozef a Ježiš majú obyčajné ľudské korene, ktoré budujú ich identitu. Možno to vidíme trochu inak. Sme ľudia, ktorí sa spájajú s kým chcú, odstrihávajú sa od toho, čo akoby prekážalo, čo negatívne vplyva na nás a náš imidž. Tento prístup je ľuďom Biblie úplne cudzí.

Tajomstvo vtelenia Božieho Syna, ktorého strážcom je svätý Jozef, nám práve hovoria o zakorenení Ježiša Krista do konkrétnych ľudských dejín. Vzal na seba telo, výzor, reč, krajinu... Ježiš si nevzal ľudskú prirodzenosť na seba na spôsob nejakej divadelnej role. On je pravý Boh a pravý človek. V tomto zmysle sú fascinujúce slová autora Listu Hebrejom, ktorý o Ježišovi píše: „Veď nemáme veľkňaza, ktorý by nemohol cítiť s našimi slabosťami, veď bol podobne skúšaný vo všetkom okrem hriechu.“ (Hebr 4, 15) Boh cíti s našimi slabosťami. V dnešnej dobe človek prijíma iba to, čo mu vyhovuje a odmieta, čo mu je na príťaž. Boh sa stal človekom, aby človeka naučil zostať človekom.

Pri počúvaní niektorých kázni alebo prezeraní niektorých obrázkov môžeme nadobudnúť mylný dojem, že Jozef je len určitým doplnkom k Ježišovi a Jeho Matke. Objavuje sa, pretože vtedajšia kultúra potrebovala niekoho, kto by sa postaral o dočasnú existenciu Božieho Syna, postaral sa o ženu a dieťa. Jozef je potrebný. Boh chce, aby bol jeho Syn vychovaný v úplnej rodine, aby mal vedľa seba muža, ktorého bude volať otcom, ktorý mu ukáže mužský svet. V týchto jedinečných vzťahoch sa neocitol náhodou alebo na ozdobu. Ocitol sa v tej rodine, pretože si ho Boh vybral pre toto miesto a súhlasil s tým, že prijme volanie Najvyššieho.

Nepopieram, že niektoré prejavy náboženského umenia alebo ľudovej zbožnosti akoby pozabudli na postavu Jozefa. Sakrálné umenie stredoveku má v osobitnej obľube zobrazenia Madony s Dieťaťom bez prítomnosti Jozefa. Ale to je vždy podmienené konkrétnymi okolnosťami, v ktorých sa ocitne spoločnosť a Cirkev. V dobách, keď „vládli“ muži a žena bola podceňovaná, aj v zobrazovaní Panny Márie týmto spôsobom, sa pripomínala jej dôstojnosť. Keď v roku 2008 vtedajší pápež Benedikt XVI. vyhlásil Rok sv. apoštola Pavla, neznamená to, že znížil autoritu apoštola Petra, alebo iného svätca. Vyzdvihnutie jedného aspektu však neznamená odmietnutie ostatných skutočností. Faktom je, že Ježiš prišiel na tento svet do vzťahu Márie a Jozefa ako manželov a že sa takto stali rodinou. Pre nás je to výzva premýšľať nad odkazom tohto Božieho konania.

O otázke volby Márie za Ježišovu matku bolo napísaných mnoho literárnych a teologických prác, ktoré sa pokúšajú predstaviť jedinečný Boží plán s touto ženou. Ak teda Boh starostlivo vybral matku svojho Syna a postaral sa rovnako o muža, ktorému bude jeho Syn hovoriť „otec“?

Samozrejme, z teologického pohľadu je rozdiel medzi poslaním Márie v Božom pláne a poslaním Jozefa. Mária je „Bohorodička“, v ktorej sa Boží Syn počal a z ktorej si vzal telo. V náuke cirkevných koncilov sa pozornosť sústredila na Pannu Máriu z dôvodu definovania ľudskej prirodzenosti Ježiša Krista. Jozef však nie je nejakým „doplnkom“. Ešte pred zvestovaním je už súčasťou Máriinho života a pevne ňou zostáva a prijíma do ich vzájomného vzťahu aj novú skutočnosť, ktorou je požehnaný stav snúbenice. To neznamená, že až teraz začína jeho zapojenie do Božieho plánu. Keď Sväté písmo hovorí, že bol spravodlivým človekom, vyjadruje tým, že žil aj dovtedy v plnení Božej vôle. Vtelením Božieho Syna Jozef dostáva nové poslanie, ktoré prijíma. Podobne to môžeme povedať o Márii do okamihu zvestovania a po ňom. Jozef sa „nehrá“ na otca, ale keď evanjeliá hovoria o ňom ako o „manžellovi“ Márie a „otcovi“ Ježiša Krista, zdôrazňujú, že v slobode prijal na seba tieto úlohy.

Môžeme povedať, že aj keď Písmo nezaznamenáva Jozefove dialógy s Bohom, neznamená, že Najvyšší nevenuje je pozornosť Ježišovmu strážcovi. Nie všetko treba napísať a povedať priamo. Len treba vedieť čítať?

Znova pripomeniem zásadu usilovať sa pochopiť biblický text vždy tak, ako je napísaný. Pri tomto čítaní vyniká Jozefova „abrahámovská“ poslušnosť a vernosť Božím prisľúbeniam. Vystupuje do popredia jeho múdre vystupovanie ako hlavy rodiny na spôsob múdreho spravovania krajiny starozákonným Jozefom Egyptským. Osobitne je krásna jeho otvorenosť nechať sa viesť Božím slovom, čo je zvýraznené štyrmi posolstvami anjela. Jozef si predsa mohol zariadiť veci podľa seba. Postavil na prvé miesto Boha a to mu prinieslo požehnanie. To je možno aj záverečný odkaz Roka sv. Jozefa.

Bratislava 8. decembra (TK KBS)

Úmysly Apoštolátu modlitby na rok 2022

Vatikán 30. decembra (RV) Prinášame v celkovom prehľade úmysly Apoštolátu modlitby, ktoré Svätý Otec František schválil na rok 2022. K modlitbe na jednotlivé úmysly každý mesiac pozýva pápež František aj prostredníctvom krátkeho videa.

Apoštolát modlitby (Svetová sieť modlitby pápeža) je celosvetové modlitbové podujatie, ktoré Svätý Otec zveril jezuitom. Má pomáhať kresťanom spojiť svoju modlitbu a život s modlitbou a s poslaním všeobecnej Cirkvi. Pripomínajú nám to úmysly Apoštolátu modlitby, ktoré Svätý Otec každý rok vyhlasuje. Robí tak formou nasledujúcej Modlitby obetovania dňa:

Nebeský Otče, obetujem ti celý svoj deň a svoje modlitby, práce, radosti aj utrpenia v spojení s tvojím Synom Ježišom Kristom, ktorý sa ti stále obetuje vo svätej omši za spásu sveta. Nech ma Duch Svätý vedie a nech mi dá silu svedčiť o tvojej láske. S Pannou Máriou, Matkou nášho Pána a Matkou Cirkvi, prosím za úmysly Svätého Otca a našich biskupov na tento mesiac:

Úmysly Apoštolátu modlitby na rok 2022

Január

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa za všetkých diskriminovaných pre svoje náboženstvo a prenasledovaných, aby spoločenstvá, v ktorých žijú, uznali ich dôstojnosť a práva vyplývajúce z bratstva všetkých ľudí.

Úmysel našich biskupov: Aby sme si prehlbovali úctu k Svätému písmu ako prameňu Božieho zjavenia, lepšie spoznávali Božie slovo a podľa neho žili.

Február

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa za rehoľníčky a zasvätené panny s vďakou za ich poslanie a odvahu, aby stále nachádzali nové odpovede na problémy našich čias.

Úmysel našich biskupov: Aby chorí obetovali svoje utrpenie za kňazské a rehoľné povolania.

Marec

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby sme ako kresťania tvárou v tvár bioetickým problémom vždy podporovali ochranu života modlitbou aj skutkami.

Úmysel našich biskupov: Aby naše rodiny dokázali prekonávať všetky problémy a ťažkosti podľa vzoru Svätej rodiny.

Apríl

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa za zdravotníckych pracovníkov, ktorí sa starajú o chorých a starých ľudí, aby ich predovšetkým v najchudobnejších krajinách podporovali vlády aj miestne samosprávy.

Úmysel našich biskupov: Aby kresťania pravdivým ohlasovaním evanjelia odôvodňovali pravý zmysel života a nádeje.

Máj

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa za mladých ľudí, ktorí sú pozvaní žiť naplno, aby si od Panny Márie osvojili umenie počúvať, dôkladne rozlišovať, odvahu veriť a odhodlanie slúžiť.

Úmysel našich biskupov: Za hnutia v Cirkvi, aby každé svojou charizmou prispievalo k ešte väčšej jednote kresťanov a k vernosti Rímskemu veľkňazovi.

Jún

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa za kresťanské rodiny na celom svete, aby do každodenného života konkrétnymi skutkami vnášali bezvýhradnú lásku a svätosť.

Úmysel našich biskupov: Aby kňazi boli čo najvernejším obrazom Dobrého Pastiera.

Júl

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa za starých ľudí, ktorí predstavujú korene a pamäť národov, aby ich skúsenosti a múdrosť pomáhali mládeži hľadať do budúcnosti s nádejou a s vedomím zodpovednosti.

Úmysel našich biskupov: Aby starí rodičia a seniori neboli opustení a boli vhodným obohatením pre svoje rodiny.

August

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa za malých a stredných podnikateľov, aby uprostred ekonomickej a spoločenskej krízy nachádzali možnosti, ako pokračovať vo svojom pôsobení a v službe spoločествám, v ktorých žijú.

Úmysel našich biskupov: Aby všetci, ktorí zanechali svoje domovy pre vojny alebo núdzu, pocítili Božiu pomoc a ochranu.

September

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby všetky krajiny sveta vo svojom právnom poriadku zrušili trest smrti, ktorý je útokom na ľudskú dôstojnosť.

Úmysel našich biskupov: Aby sme na príhovor Sedembolestnej Panny Márie dokázali aj učiť v škole, aj nasledovať v živote jej príklad pokory a podriadenosti Božej vôli.

Október

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby bola Cirkev stále verná evanjeliu, aby ho odvážne ohlasovala a tak sa stávala solidárnejšou, bratskejšou a otvorenejšou, a nech sa vždy vyznačuje synodalitou (ochotou putovať spoločne: ľud, biskupi a pápež).

Úmysel našich biskupov: Aby sme boli horlivými misionármi v každom prostredí a vo všetkých okolnostiach.

November

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa za trpiace deti, najmä za deti bez domova, za siroty, za obeť vojen, aby mali istotu, že sa im dostane vzdelania, a aby mohli zažiť rodinnú lásku.

Úmysel našich biskupov: Aby mladí dokázali byť opravdivými Kristovými svedkami.

December

Úmysel Svätého Otca: Modlime sa, aby neziskové dobrovoľnícke organizácie, ktoré pomáhajú ľuďom, mali dostatok pracovníkov nadšených pre spoločné dobro a neúnavných v hľadaní nových možností spolupráce na medzinárodnej úrovni.

Úmysel našich biskupov: Aby narodenie Spasiteľa prinieslo svetlo do našich rodín a spoločnosti.

(zdroj: časopis Posol Božského Srdca Ježišovho, vydavateľstvo Dobrá kniha)

snímka: Jaroslav Fabian

Nerobme z covidu náboženskú pravdu

Ježišovo najčastejšie používané slovo, ktoré adresuje svojim apoštolom, a teda aj nám, je slovo pravda. Pravda vás oslobodí. Ste svedkami pravdy. Dnes jasne povedal: „Prišiel som vydať svedectvo o pravde.“ Stojí pred Pilátom a vydáva svedectvo o sebe. Ale o akej pravde hovorí?

Čo je vlastne pravda? Vo všeobecnosti sa prijíma tvrdenie, že pravda je zhoda medzi poznaním nášho rozumu a tým, čo poznávame. Ale my vtedy hovoríme o prirodzenej pravde, ktorá sa získava štúdiom, vedomosťami, skúsenosťami, svedectvom. Aby sme boli v pravde, či covid zabíja, alebo nie, či treba vakcínu, alebo nie, na to nepotrebujeme Boha, na to potrebujeme len rozum. A tu je veľké nebezpečenstvo, ktoré sa začalo veľmi šíriť medzi veriaciimi kresťanmi práve týmto čase: nerobme z covidu duchovnú a náboženskú pravdu. Nerobme z covidu dogmu viery. Covid a jeho riešenie patrí do oblasti rozumu. Je to teda fenomén disciplíny a rozumu. Je to vedecká pravda, nie pravda teologická. Preto autorita, ako hovorí sv. Tomáš, má na starosti spoločné dobro daného spoločenstva, má právo určiť disciplinárne prostriedky, jednoducho si nemôže robiť každý to, čo len chce. Či doma u vás si robí každý to, čo chce? Potom je tam anarchia, chaos, neporiadok a vedie to k devastácii rodiny. Ale ak je doma poriadok, prečo potom mnohí nechcú, aby bol poriadok a jednota aj v spoločnosti?

Viete, vždy hovorím svojim študentom: „Ak chceš poznať pravdu o niečom prirodzenom, opýtam

sa ťa: Kde ju nájdete? Na ulici či v kaplnke?“ Sú prekvapení, keď im poviem: „Nemusíš kľačať na kolenách, ale máš sedieť na zadku pri knihách a sedieť v knižnici. Prirodzenú pravdu nájdeš na ulici, nie v kaplnke. Ale keď chceš meniť svoj charakter a svoje správanie, keď chceš vedieť viac o Bohu, vtedy kľač na kolenách v kaplnke a modli sa.“ Keď hodím do „placu“ nejakú tému a diskutujeme o nej, majú študenti často pri strate rozumných argumentov tendenciu ukončiť všetko tak, že to „hodia“ na Boha. Vtedy im však hovorím: „Nie, takto nie, najskôr rozum, Boha do toho ešte neťahajme.“ Poviem vám, niekedy je to náročné. Naučiť človeka rozmyšľať tak, aby bol v pravde, hoci len v tej prirodzenej, stojí veľké úsilie a námahu. Veď to vidíme okolo seba. Nikdy som si nemyslel, že dialóg o chorobe, ktorá trápi celý svet, sa tak silno prenesie aj do priestorov kostola. Že tak vyhroť situáciu, ako je to v tejto SMS, ktorú som včera večer dostal od jedného pozorovateľa sociálnych sietí. Jedna „pravoverná svätica“ napísala na sociálne siete takéto slova: „Mnohí duchovní pastieri už neslúžia Kristovi Kráľovi, (lebo sa dali zaočkovať) a stali sa posluhovačmi satana, otca lži, na čele s pápežom, biskupmi aj kňazmi, (lebo... vyzývajú na očkovanie)... Kriste Kráľu, zmiluj sa nad nami. Nenávistné slová pokračujú slovami: ale my pravoverní...“

Čo s tým? Len jedno slovo... Ak je tam nenávisť, nič iné, len nenávisť, pretavená do nenávistných slov na adresu kohokolvek, už nemôžeš hovoriť o tom, že si pra-

voverný kresťan. Už tu je vnútorný konflikt, nenávisť k inému je v kresťanstve neprípustná. Všimli ste si? Len tí útočia, ktorí odmietajú vakcínu, odmietajú rúška. Ak odmietaš predpisy, ktoré určila zákonná autorita, prečo ešte aj si plný nenávisti a útočíš?

A teraz sa pýtajme na pravdu, o ktorej hovorí Kristus. Tej hovoríme náboženská, duchovná pravda, pravda dogiem. Úprimnosť intelektu a viery si vyžaduje, aby sme uznali, že evanjeliová pravda nie je len súbor tvrdení, ale je to hlavne pravda o osobe Krista. Je to pravda o tom, že bol vtelený a jeho svedectvom je kríž a zmŕtvychvstanie. Ježišova pravda je teda tohto smerovania a je nasmerovaná jasne na človeka. Teologická pravda ma priviedla k spásu, k večnosti. Teda ešte raz: A aká je Kristova pravda o nás? „Svojou krvou nás oslobodil od hriechov a urobil z nás Božie kráľovstvo - kňazov.“ Kráľovstvo, ktoré nie je z tohto sveta a nie je ako tento svet. Kresťan má dávať veľký pozor, aby sa nestal antisvedkom Jeho Pravdy aj vďaka nenávisti, ktorú šíri okolo seba. Tým, že sme vo svete, sme pozvaní budovať kráľovstvo „spravodlivosti, lásky a pokoja“ a len ten, kto vnáša pokoj, miernosť, len ten a vtedy sa môže nazvať pravoverným kresťanom. Nie tí, ktorí sa označujú pravovernými kresťanmi a surovo urážajú a útočia, tí nimi isto nie sú. Budte pravdivými svedkami pravdy o samotnom Kristovi, lebo len táto pravda nás oslobodí a spasí. Revolúcia sa robí v pokore a v poslušnosti.

pripravil dekan Drondzek

Chiara Corbella Petrillo „Hrdinská matka, ktorá dala život“

Narodila sa 9. januára 1984 v Ríme a vyrastala v katolíckej rodine. Bolo to krásne dievča, spoločenské, mala rada ľudí a všetci sa pri nej cítili dobre. Keď som prvýkrát počul o tejto 28-ročnej Talianke, myslel som si, že to, čo sa jej stalo, je pre bežného človeka neznesiteľné. Jej životopis túto vieru ešte viac potvrdil.

Chiara Corbella Petrillo odmietla liečbu, aby zachránila život jej nenarodenému synovi. Niektorí povie: takýchto príbehov je veľa. Možno. Táto 28-ročná žena však učí viac: že Boh nie je stroj na želania. Že opakom strachu nie je odvaha, ale viera. Vo viere vám dá silu niekto iný. V tínedžerskom veku objavila Chiara františkánsku spiritualitu. Hodnoty ako jednoduchosť, bezhraničná dôvera v Boha a láska ku všetkým a všetkému postupne naplňujú jej život.

Ako 18-ročná stretáva v Medžugorí Enrica. Chodili spolu dokopy šesť rokov. V meste svätého Františka sa napokon v septembri 2008 s Enricom aj sobášia. Chiara hneď po svadbe otehotnela. Márii, ktorú čakala, však už v ranom štádiu tehotenstva diagnostikovali anencefáliu. Dieťaťko sa narodilo, no žilo len pol hodinu. O niekoľko mesiacov bola Chiara opäť v druhom stave. Ale aj pri druhom tehotenstve ultrazvuk odhalil problémy. Chlapec, ktorého nosila pod srdcom, nemal nohy. Napriek tomu Enrico a Chiara chceli v tehotenstve pokračovať a úprimne sa tešili na svoje prvé dieťa, hoci mu budú chýbať dolné končatiny. „Aj v tomto prípade sa obaja mladí rodičia s úsmevom na tvári rozhodli spre-

vádzať malého Dávida až po jeho narodenie pre nebo, ktoré prišlo znovu krátko po pôrode.“

Čoskoro prišlo nové tehotenstvo a s ním nová nádej a radosť. Navyše, sono ukazovalo, že bábätko je zdravé. Lenže v piatom mesiaci prišiel nový kríž. Tentokrát sa týkal matky, ktorej našli na jazyku malú aftu. Napokon Chiare diagnostikovali vážnu rakovinu jazyka, pomerne zriedkavé ochorenie. Chiara stála pred hroziacou dilemou. Buď začne hneď s liečbou a chemoterapiou, ale tým pádom sa môže rozlúčiť s bábätkom. Alebo počká a dieťa donosí, ale vážne ohrozí svoj život. Jej rozhodnutie odložiť liečbu zachránilo dieťa, no malo fatálne následky pre Chiaru. Rakovina sa medzitým rozšírila do celého tela, dostala sa do očí, mozgu, prsníka, pľúc. Zo syna sa Chiara teší jeden rok. „Nepovedzte raz Františkovi, že jeho matka kvôli nemu zo-

mrela, ale že mu jeho mama dala život.“ Svojmu synovi napísali napokon obaja rodičia takýto odkaz: „Z toho mála, čo som pochopila v týchto dňoch, ti môžem iba povedať, že láska je stredom nášho života, pretože sa rodíme z lásky, žijeme pre to, aby sme milovali a nechali sa milovať a umierame, aby sme poznali Božiu lásku.“

Chiara Corbella zomrela 13. júna 2012. Rímska diecéza začala proces blahorečenia mladej Rimanky Chiary Corbella Petrillo, ktorá obetovala život, aby privedla na svet svoje dieťa. Dekrét otvárajúci diecézny beatifikačný proces predstavuje Chiaru ako „laičku, manželku a matku veľkej viery v Boha“, pričom dodáva: „Jej obetovanie je májkom svetla nádeje, svedectvom o viere v Boha - Darcu života a príkladom lásky, ktorá je väčšia než strach a smrť.“

pripravila Anna s rodinou

snímka: internet

Tatiana Betáková, Ján Viglaš

Očkovat'?

© Vydavateľstvo DON BOSCO 2021

Zostavil Mgr. Peter Bučány Zodpovedná redaktorka Mgr. Oľga Markova Jazyková úprava Mgr. Mariana Páterková Návrh obálky Mgr. art. Juraj Martiška Sadzba Vydavateľstvo DON BOSCO

Ako príloha do našich Katolíckych novín bola vložená brožúra o očkovaní od hore uvedených autorov s podtitulom: "Čo potrebujeme vedieť". Naš dlhoročný autor rubriky "Máš problém?" a "Trampoty v manželstve" sa zo zdravotných dôvodov na čas odmlčal. Využívame tento priestor na uverejnenie pohľadu kresťanských autorov na tému očkovania.

2. časť - Príbeh pravých kiahní

Ďalším veľmi nepríjemným ochorením v stredoveku boli pravé kiahne. Vírus sa šíril vzduchom, zabíjal tretinu všetkých infikovaných a zohaval 60 až 80 % z tých, čo prežili. Kiahne boli príčinou smrti anglickej kráľovnej Márie II. (1662-1694), rakúskeho cisára Jozefa I. (1678-1711), španielskeho kráľa Ľudovíta I. (1707-1724), ruského cára Petra II. (1715-1730), švédskej kráľovnej Ulriky Eleonóry (1688-1741), francúzskeho kráľa Ľudovíta XV. (1710-1774), aj troch detí Márie Terézie. Informácie o výskyte tohto ochorenia nachádzame už v staroveku. Obeťou pravých kiahní bol aj Ramzes V., ktorý zomrel v 12. storočí pred Kr. Pravé kiahne dobre poznali aj v starej Číne, o čom svedčia zmienky z 11. storočia po Kr. V Indii existovala dokonca bohyňa kiahní Šitala Mátá. V stredoveku táto infekcia sužovala ľudstvo nepretržite takmer sedemsto rokov. Počas epidémií v 18. storočí v Európe dosiahol počet chorých 200 miliónov a 60 miliónov ľudí zomrelo. Ani v tomto prípade, rovnako ako pri už spomenutých infekčných ochoreniach, sa ľudstvo vo všeobecnosti nedokázalo účinne brániť.

Prelomom je rok 1796, keď sa anglický dedinský lekár Edward Jenner (1749-1823) rozhodol urobiť pokus. Zámerne naočkoval osemročnému Jamesovi Phippsovi hnis z vriedku spôsobeného kravskými kiahňami. Chlapec ochorel na kravské kiahne, ale o šesť týždňov sa uzdravil. Jenner ho potom infikoval vakcinačnou dávkou pravých kiahní. Podľa Jennerovho predpokladu ochorenie neprepuklo. Tento pokus je považovaný za prvú skutočnú vakcináciu. Jenner túto metódu potom použil ešte veľakrát a v roku 1798 o svojich výsledkoch publikoval článok, v ktorom nazval svoju metódu vakcináciou (vacca lat. krava) a pre pôvodcu nákazy zaviedol termín vírus.

Nasledovalo ďalších takmer dvesto rokov očkovania proti tejto chorobe, až kým Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) v roku 1979 vyhlásila, že pravé kiahne sú eradikované, to znamená, že zmizli z ľudskej populácie. Tisíce rokov bez očkovania, dvesto s očkovaním. Takáto je bilancia jedného z ľudských ochorení. Aj na tomto prípade môžeme vidieť, že niečo také ako kolektívna imunita v ľudstve existuje. Mohli by sme poukázať na ochorenia tuberkulózy, ospok, hepatitídy (žltacky), týfusu, záškrtu, chrípky a ďalších desiatok infekčných ochorení, proti ktorým ľudstvo stále bojuje.

Pri dejinnom pohľade na infekčné ochorenia, epidémie a pandémie je potrebné si uvedomiť, že vždy išlo o prechodné obdobia, ktoré prišli, nechali za sebou spúšť, na nejaký čas zmizli, len aby sa objavili v novej ničivej sile. Potešiteľné je, že nikdy neznamenali kolaps ľudstva. Vyžiadali si neraz veľké množstvo ľudských životov (len španielska chrípka v rokoch 1918 - 1920 zabila 75 miliónov obetí), miestami vymreli menšie národy, ale život je silnejší a ľudstvo ide ďalej, čo vidieť počas celých dejín. Človek vždy zápasil s chorobami, postupne sa s nimi učil žiť a hľadal spôsoby, ako sa pred nimi brániť.

Kde sa vzali?

Skúsme pátrať po príčinách infekčných ochorení. Človek v dejinách od určitého obdobia začal mať veľmi blízky vzťah k zvieratám. Už v 10. storočí pred Kr. nachádzame hroby ľudí, ktorí boli pochovávaní so svojimi „miláčikmi“. Ľudia žili vo veľmi úzkom kontakte so zvieratami. Využívali psy pri love, domestikovali si hovädzí dobytok a začali využívať mlieko, ošípané chovali pre mäso, kone a hovädzí dobytok na pomoc pri obrábaní polí a na sťahovanie dreva z hôr, býky pri ťažkých stavebných prácach. Tak ako to bolo v minulosti, tak

je to aj dnes. Aj v súčasnosti je v Peru v oblube pečené morské prasiatko a v Číne bežne na trhovisku kúpite živého alebo údeného netopiera.

Domestikáciou zvierat sme získali pomocníkov, ale aj spoločných nepriateľov. Cez zvieratá prenikli a dnes prenikajú do ľudskej populácie pôvodcovia mnohých ochorení. V súčasnosti máme:

- 65 spoločných ochorení so psami (psinka, besnota, salmonelóza, toxokaróza, antrax...),
- 50 spoločných ochorení s hovädzím dobytkom (tuberkulóza, kiahne, listerióza...),
- 46 spoločných ochorení s ovcami a kozami (kliešťová encefalitída, brucelóza, yersinióza...),
- 42 spoločných ochorení s ošípanými (chrípka, toxo-plazmóza, Q horúčka...),
- 35 spoločných ochorení s koňmi (rinovírusy - nachladnutie, kandidóza, toxoplazmóza...),
- 26 spoločných ochorení s hydinou (vtáčia chrípka, kampylobakteriáza...).

Infekčné ochorenia prenášajú najmä hlodavce, ako sú potkany, myši, zajace, a prirodzeným zdrojom sú napr. netopiere. Aby infekcia prenikla do ľudskej populácie, musí prísť človek do priameho alebo nepriameho kontaktu s infikovanými zvieratami. Deje sa to rôznymi spôsobmi. Najčastejšie cez výlučky zvierat, keď konzumujeme kontaminované ovocie, napr. čerešne po škorcoch, holuboch, pijeme kontaminované mlieko, vodu, ovocný nektár, jeme kontaminované mliečne výrobky, mäso, prípadne sme prišli do kontaktu s trusom po netopieroch, hlodavcoch či vtákov v domoch, pivniciach, na dvoroch. Každá takáto zvieracia návšteva zanechá na trávach povalí a na zemi „značku“, ktorá vyschne a vietor ju rozpráši. Ak zviera bolo infekčné, vdychujeme infekčný vzduch, ktorý obsahuje čiastočky výkalov a infikujeme sa.

Ochorenie, ktorým je dnes ľudstvo najviac skúšané, je covid-19. Toto ochorenie spôsobuje vírus, ktorý je na 96% identický s vírusom z netopiera. Predpokladá sa, že vírus mohol prejsť do ľudskej populácie priamo z netopierov. Dnes sa šíri z človeka na človeka aerosólom alebo kontaminovanými rukami. Aj ľudia môžu infikovať zvieratá. Domáce zvieratá (psy, mačky) môžu ochoriť na covid-19 po infikovaní človekom, ale majú iný priebeh ochorenia ako človek. Dobrá správa je, že takto infikované zvieratá neprenášajú vírus na ľudí, ale môžu ho prenášať na ďalšie zvieratá. Kým u ľudí ochorenie covid-19 môže spôsobovať závažné zdravotné komplikácie a smrť, u zvierat spôsobuje väčšinou iba mierne ochorenie.

Baktérie a vírusy

Sú s nami tak dlho, ako je život na Zemi. Baktérie sú najrozšírenejšie jednobunkové organizmy na svete.

snímka: Jaroslav Fabian

V priemere sú asi 15-krát menšie ako ľudská bunka a dajú sa pozorovať svetelným mikroskopom. Baktéria sa skladá z bunkovej steny, jadra a genetickej informácie DNA a dokáže sa sama deliť.

Niektoré baktérie sa množia v živočíšnych bunkách, ale veľa baktérií nepotrebuje na svoje množenie bunku, stačí, ak je v prostredí dostatok živín. Nie všetky baktérie sú škodlivé. V ľudskom tele žije viac ako 2 kg baktérií a ich počet je vyšší ako počet všetkých buniek nášho tela. Ľudské telo by bez baktérií nemohlo existovať. Poznáme napríklad baktérie, ktoré žijú v našom tráviacom trakte a bez nich by sme neboli schopní stráviť požitú jedlo. Iba patogénne baktérie sú príčinou infekčných ochorení.

Vírus je nebunková častica 1000-krát menšia ako baktéria. Preto sme ho mohli začať pozorovať a skúmať až po vynájdení elektrónového mikroskopu v 30. rokoch minulého storočia. Vírus sa skladá z bielkovinového puzdra, v ktorom je uložená nukleová kyselina, ktorá nesie dedičnú informáciu vírusu vo forme DNA alebo RNA. Vírus je vlastne parazit. To znamená, že nemôže existovať bez bunky. Vírusy sa môžu množiť iba vnútri živej bunky, ktorú dokážu napadnúť (infikovať). Mimo hostiteľskej bunky dokáže vírus prežiť iba niekoľko hodín až niekoľko rokov. Závisí to od konkrétneho vírusu. Vírus SARS-CoV-2, ktorý spôsobuje ochorenie covid-19, dokáže prežiť na papieri, kovoch, skle, obaloch a vo vzduchu asi tri dni.

Keď sa nakazíme patogénnou baktériou, hovoríme o bakteriálnom ochorení, a keď vírusom, vtedy hovoríme o vírusovom ochorení. Ak sa napríklad človek nakazí baktériou *Mycobacterium tuberculosis*, ochorenie na tuberkulózu (TBC). Po nakazení vírusom HIV sa u človeka vyvinie ochorenie AIDS. Za chrípku je zodpovedný vírus chrípky. Nádchu spôsobuje asi 200 rôznych vírusov, ako sú napr. rinovírusy, respiračný syncytiálny vírus, adenovírusy, koronavírusy a podobne. Vírusy sú však zodpovedné aj za závažné ochorenia, ako sú osýpky, mumps, herpes, obrna, ťažký akútny respiračný syndróm (z vírusu SARS) a covid-19 (z vírusu SARS-CoV-2).

Kým proti bakteriálnym infekciám bojujeme antibiotikami, liečba vírusových ochorení je problematická. Proti vírusom nezaberajú antibiotiká. Vyvíjajú sa antivirotiká, ale ich účinnosť je veľmi obmedzená. Pri vírusových infekciách sa liekmi potláčajú iba príznaky ochorenia, ako je vysoká teplota, bolesti, nádcha či kašeľ. Jedinú účinnú ochranu proti vírusovým ochoreniam predstavujú vakcíny. Vakcíny nie sú liek, ale sú prevenciou proti vírusovému ochoreniu.

(pokračovanie v budúcom čísle)

Ak

*Ak jasnú myseľ nestratíš,
keď všetci navôkol blázniac obvinia ťa v zlosti,
v nevere iných ak sám dokážeš si veriť,
no zvážiť aj iných pochybnosti,*

*ak vládzeš čakať, neznaviac sa pritom,
lžou neodpovieš, ak ťa oklamali,
nenávisť druhých nesplatíš tým citom,
no nebudeš sa tváriť dokonalý,*

*ak dokážeš sniť, nedať však snom vládu,
myslieť, no dumy neurobiť cieľom,
do očí pozrieť víťazstvu i pádu,
a rovnaký byť k tým dvom nepriateľom,*

*ak zvládzeš počuť nožmi pokrivené,
v nástrahu bláznom priame svoje slová,
ak z ruín vecí, čo žil si len pre ne,
zodratou dlaňou tvoriť začneš znova,*

*ak dokážeš dať výhry na hromádku
a stavať všetko na jeden ťah kariet,
prehrať a začať znova od začiatku
a slova o tej strate neprevracieť,*

*ak dokážeš dať povel srdcu, svalom,
nech slúžia ďalej, aj keď odumreli,
kráčať, keď nič už v tebe nezostalo,
len vôľa, ktorá vydržať im velí,*

*ak udržiš si hrdosť vraviac k davu,
prostotu zasa, kráľmi obklopený,
ak nezohne ti hnev, či priazeň hlavu,
ak napriek úcte nik ťa neprecení,*

*ak vtesnáš pritom do minúty prísnej,
šesťdesiat sekúnd behu z celej sily,
tvojou sa stane Zem i poklady z nej
a bude z teba človek, syn môj milý!*

Rudyard KIPLING (1865-1936)

Ahoj, deti!

stránku pripravila: Melánia Tkáčová

Vianočné sviatky sú teda za nami a s novým rokom sa opäť stretávame pri ďalšom vydaní nášho časopisu. Akoby to bolo len včera, kedy som Vám písala o advente a my už všetci sedíme v laviciach a usilovne sa pripravujeme na prichádzajúce polročné hodnotenie. Verím, že cez tieto predĺžené prázdniny ste si plnohodnotne oddýchli, stihli načerpať množstvo síl a energie a dostatočne ste sa vyšantili v snehu, napriek tomu, že ho nebolo príliš veľa. Aj keď toho máte určite mnoho, nádejám sa, že si nájdete chvíľku pre túto rubriku.

Svätec mesiaca – sv. Anton, pustovník (17. január)

Antonov celý život bol celkom obyčajným. Keď mu zomreli rodičia, zdedil po nich pôdu. Jedného dňa počul v kostole čítať evanjelium: „Ak chceš byť dokonalý, chod', predaj čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!“ Anton rozdal všetok svoj majetok, nechal si len to, čo on a jeho sestra potrebovali nevyhnutne pre svoj život. Neskôr zveril svoju sestru do opateru v ženskom kláštore a odišiel do samoty, aby mohol žiť v modlitbe, pôste a tvrdej manuálnej práci. Hľadal skutky múdrosti. Diabol ho skúšal, aby zanechal asketický život a staral sa o sestru, aby zveľadil svoj majetok a podobne. Anton odolal. Mnoho ľudí prichádzalo za ním s prosbou o radu. Radil ľuďom, aby sa snažili o radosť. Asi 20 rokov žil zamurovaný v jednej miestnosti, priatelia mu nosili chlieb. Mnohí sa vďaka nemu obrátili, uzdravili na duši a niektorí aj zostali u neho, aby sa učili jeho spôsobu života. Anton sa však stále bál, aby nespýšnel. Zomrel ako stopäťročný.

Obetovanie Pána (2. február)

Sviatok, ktorý slávime 2. februára bol v Cirkvi kedysi nazývaný „Očisťovanie Panny Márie“. Táto udalosť je spojená hlavne s Pánom Ježišom a jeho obetovaním v chráme. Mária s Jozefom prišli do chrámu s obetou aby Pána Ježiša zasvätili Bohu. Prorok Simeon ho označil ako svetlo na osvetlenie pohanov. V tento deň v úvode svätej omše kňaz požehná sviece – hromničky, ktoré toto svetlo symbolizujú.

Pamätáte si z evanjelia, čo zaznelo z neba, keď Ježiš vychádzal z vody pokrstený Jánom Krstiteľom a zostupoval na neho Duch Svätý? Vylúštite osemsmernovku a zistíte to:

Hľadané slová:

EPIFÁNIA,
EVANJELIUM,
HLAS,
HODEN,
HOLUBICA,
JEŽIŠ,
JÁN KRSTITEL,
KRST,
MAREK,
MILOVANÝ,
NAZARET,
OBUV, R
EMIENOK,
VODA,
VYSTUPOVAL,
ZAZNEL,
ZALÚBENIE,
OSTUPOVAL

T	E	V	A	N	J	E	L	I	U	M	Y
S	E	P	I	F	Á	N	I	A	H	L	I
Š	I	Ž	E	J	N	V	U	B	O	A	M
Ô	N	J	M	I	K	Y	L	Z	L	V	O
K	E	R	A	M	R	S	V	A	U	O	A
T	B	E	K	R	S	T	N	Z	B	P	Ý
E	Ú	M	S	Y	T	U	N	N	I	U	V
R	Ľ	I	T	E	I	P	B	E	C	T	E
A	A	E	M	Á	T	O	H	L	A	S	M
Z	Z	N	Z	A	E	V	N	E	D	O	H
A	D	O	V	Ľ	Ľ	A	Ú	B	E	Z	N
N	I	K	E	M	I	L	O	V	A	N	Ý

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Ako zabojsovať o čistotu?

Čistotu rúk si neudržíme tak, že si ich nikdy nezašpiníme. Ak chceme mať čisté ruky, musíme si ich z času na čas umyť. Podobne je aj s postojom k čistote. Treba oň bojovať, pestovať ho, stále sa k nemu vychovávať, ustavične sa k nemu vracaa a očisťovať sa. Najskôr však musíme po ňom zatúžiť, potom oň bojovať a ustavične ho nanovo obnovovať. Našťastie, máme dokonalý „čistiaci prostriedok“ – spoveď. Nemáme lepšiu radu než tú, že po každom hriechu treba ísť do spovednice. Ten, kto si myslí, že sa nikdy nepotkne, je vo veľkom nebezpečenstve. Svätý Pavol varoval: „Preto kto si myslí, že stojí, nech si dáva pozor, aby nepadol“ (1Kor 10,12). Samozrejme, že nie každý bude padať rovnakým spôsobom. Nie vždy pôjde o dramatický, ba až tragický pád, ale každý bude v nejakej oblasti prehrávať sám so sebou a podliehať svojej hriechom poznačenej prirodzenosti. Je to neoddeliteľná súčasť života. Do konca života budeme musieť bojovať o svoju svätosť a slobodu, čiže budeme musieť bojovať sami so sebou.

Čistota je postoj, ktorý sa prejavuje v túžbe: chcem byť taký, aký objektívne som, akým ma Boh stvoril a akým ma chce mať. Čistota je postoj, ktorý zahŕňa celého človeka a celý jeho život. Aj sexuálna oblasť má byť usporiadaná podľa Božieho poriadku. Určuje ho šieste prikázanie: Nescu-

dzoložiť! Nescudzoložiť znamená vedome neaktivovať sexuálnu oblasť v iných okolnostiach než v situácii manželskej lásky. Nevyvíjať nijakú sexuálnu aktivitu a úmyselne nedráždiť pohlavné orgány. Treba dodať, že u chlapcov môže k takejto reakcii dôjsť neúmyselne. Ak nejde o úmyselný a vedomý súhlas, o dobrovoľné rozhodnutie vôle, nejde o hriech. Treba si však všimnúť, v akej situácii k tomu došlo a neskôr sa podobným situáciám vyhýbať.

Čistota znamená vedome nevyvolávať reakciu, k akej dochádza pri sexuálnom spolužití, okrem jedinej okolnosti, ktorou je manželský vzťah, kde sa láska vyjadruje prostredníctvom sexuálneho spolužitia. Len vtedy sa má aktivovať mechanizmus napätia, vzrušenia a sexuálnej aktivity. V každej inej situácii ho treba brzdiť prostredníctvom vedomého spracovania podnetov (vyhýbať sa im) a nasmerovania myšlienok do bezpečnej zóny, najlepšie na záľuby a koničky.

Treba spomenúť ešte pojem, ktorý sa s čistotou spája a neraz sa s ňou stotožňuje a mylí – panenstvo. Panenstvo je súhrn telesných vlastností, ktoré v dôsledku prvého sexuálneho spolužitia nenávratne strácame. U žien sa to biologicky spája s panenskou blanou, čiže ide o viditeľnú stratu. Avšak aj muž stráca panenstvo (panictvo), ak prežíva sexu-

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

álny styk mimo manželstva. Panenstvo sa nedá získať späť, ale k čistote sa dá vrátiť vždy. Toto je veľmi dôležité pre niektorých z vás a pre vašich známych, s ktorými sa stretávate. Od vašej reakcie na mylné (až obsesívne) koncepcie sexuálnej rozkoše, ktorá je vytrhnutá z kontextu manželstva a plodnosti, môže závisieť zmena zmýšľania iných ľudí. Od vašej reakcie (možno aj od výrazu tváre, s akým zareagujete na nevhodné slová) často závisí, či sa iní ľudia upevnia vo svojom správaní (a budú ho považovať za správne), alebo či sa zamyslia a odvrátia od zlej cesty. Netlieskajme zlu, ktoré sa okolo nás deje.

K postojom čistoty sa dá vrátiť a treba sa k nemu vracaa a to aj vtedy, keď tento postoj v nás slabne alebo sa čo len trochu narušil. Aj zranený človek sa môže vrátiť k úplnej čistote, k svätosti. Príkladom toho je verejná hriešnica Magdaléna. Takmer ju ukameňovali za to, čo urobila, ale Ježiš si ju vyvolil a ako prvej sa jej zjavil

po svojom zmŕtvychvstaní. Nezjavil sa najskôr milovanému učeníkovi Jánovi, či Petrovi, ale obrátenej verejnej hriešnici. Určite to nebola náhoda, že Mária Magdaléna bola vtedy v záhrade. Takto nám Pán symbolicky ukázal, že neexistuje dno, od ktorého sa nemožno odraziť. Mária Magdaléna sa stala veľkou sväticou. Každú životnú situáciu teda možno dať do poriadku, ale najskôr sa musíme rozhodnúť pre návrat k čistote, čiže k životu podľa Božích prikázaní.

Postoj čistoty má dva rozmery. Prvý je individuálny rozmer. Ja sám musím byť čistý: mám mať čisté myšlienky, moje slová majú byť čisté, môj pohľad má byť čistý a moje skutky majú byť čisté. Mám mať čisté túžby, tie, ktoré vedome kontrolujem, ako aj tie, ktoré vychádzajú z môjho podvedomia. Mať čisté túžby je pre nás veľmi ťažké, pretože svet nám nahovára, že nemravnosť je super a čistota nie je atraktívna. To je základný boj, ktorý prebieha vo vnútri každého z nás. Ide o to, aby sme uverili, že atraktívna je čistota a nie nemravnosť, ktorú propaguje skazený svet, v ktorom žijeme. Čistota vedie k slobode a šťastiu, zatiaľ čo nemravnosť človeka zotročuje.

Ak uveríte v silu faktov, čiže v to, že čistota naozaj vedie k šťastnému, radostnému a naplnenému životu, bude pre vás všetko ľahšie. Medzi myšlienkou, slovami a skutkami existuje silné prepojenie. Ak máme hriešne myšlienky, aj naše slová a skutky budú zlé. Každý z nás bude mať (až do konca života) v čom na sebe pracovať, ak nie v jednej oblasti, tak v druhej.

Trampoty v manželstve

158. Budme za ochranu života

V diele vytvárania novej kultúry, ktorá praje životu, majú zohrávať výnimočnú, a možno i rozhodujúcu úlohu ženy, a to v oblasti myslenia i konania: majú sa stávať podnecovateľkami „nového feminizmu“, ktorý nepodlieha pokušeniu nasledovať vzory „maskulinizmu“, ale dokáže rozpoznať a vyjadriť autentické-

ho génia ženy vo všetkých prejavoch spoločenského života, pričom sa aktívne podieľa na prekonaní všetkých foriem diskriminácie, násillia a využívania.

Svätý Ján Pavol II. sa obracia k ženám s naliehavou výzvou: „Zmierte ľudí so životom!“ Ste povolané vydávať svedectvo opravdivej lásky - takého sebadarov-

ilustračná snímka: Martin Magda

nia a takého prijatia druhého človeka, aké sa osobitným spôsobom uskutočňuje v manželskej jednote, ale ktoré musí byť podstatou každého iného vzťahu medzi osobami.

Skúsenosť materstva vo vás zintenzívňuje citlivosť na blízkeho, ale zároveň vás poveruje mimoriadnou úlohou: materstvo obsahuje v sebe vynikajúce spoločenstvo s tajomstvom života, ktorý sa rozvíja v ženskom lone... Tento dôležitý druh symbiózy s novou ľudskou bytosťou, ktorá sa pozvoľna formuje, utvára v nej duchovný postoj voči človeku nielen voči vlastnému dieťaťu, ale voči človeku vôbec, ktorý hlboko charakterizuje celú osobnosť ženy.

Matka totiž prijíma a nosí v sebe druhého človeka, dovoľuje mu rásť a robí mu miesto vo svojom vnútri, rešpektujúc ho v jeho odlišnosti. Vďaka tomu

žena chápe a učí iných, že ľudské vzťahy sú autentické, keď sa otvárajú prijatiu druhej osoby, ktorú akceptujeme a milujeme vzhľadom na dôstojnosť, ktorú má zo samotnej skutočnosti, že je osobou a nie z iných činiteľov, ako napríklad užitočnosť, sila, inteligencia, krása, zdravie. To je najdôležitejšie príspevovanie, aké Cirkev očakáva od žien. Je to zároveň nenahraditeľný predpoklad pravej obnovy kultúry.

Osobitnú pozornosť treba venovať vám, ženy, ktoré ste sa dopustili potratu. Cirkev vie, koľko činiteľov mohlo ovplyvniť vaše rozhodnutie a nepochybujeme, že v mnohých prípadoch to bolo bolestné, možno dokonca dramatické rozhodnutie. Pravdepodobne sa rana vo vašich srdciach ešte nezahojila. Veď to, čo sa stalo, bolo a je veľké zlo. Neznechucujte sa však a nestrácajte nádej. Snažte

sa skôr túto skúsenosť pochopiť a pravdivo ju interpretovať.

S pokorou a dôverou sa otvorte, ak ste tak ešte neurobili, pokániu: Otec každého milosrdenstva čaká na vás, aby vám udelil svoje odpustenie a pokoj vo sviatosť pokánia. Spoznáte, že nič ešte nie je stratené. A budete môcť požiadať o odpustenie aj svoje dieťa: ono teraz žije v Bohu. Pomocou tých, čo vám priateľsky i kompetentne poradia, budete môcť urobiť svoje bolestné svedectvo jedným z najvýrečnejších argumentov v obrane práva všetkých na život. Vaším zaangažovaním sa za život, ktoré môže byť korunované narodením nových ľudských bytostí a potvrdené prijatím a starostlivosťou o tých, ktorí najviac potrebujú vašu blízkosť, vytvoríte nový spôsob nazerania na život človeka.

MUDr. Blažej Vaščák

Stalo sa

- **20. a 21. 12.** - v pondelok a v utorok som vo Vŕtaze navštívil chorých doma pred Vianocami
- **22. 12.** - v stredu som zasa navštívil chorých doma pred Vianocami v Ovčí
- **25. 12.** - v sobotu sme slávili jeden z najväčších prikázaných sviatkov - Narodenie Pána Ježiša
- **25. 12.** - na sviatok Narodenia Pána bolo koledovanie online, vysielané naživo o 15.00 z farského kostola, v kostoloch bola krabička s označením Dobrej noviny, do ktorej ste mohli vložiť milodar pre najchudobnejšie oblasti v Afrike
- **1. 1. 2022** - slávnosť Bohorodičky Panny Márie; prvý deň v roku je prikázaným sviatkom
- **6. 1.** - slávnosť Zjavenia Pána, ľudovo nazývaný Traja králi, je prikázaným sviatkom; v tento deň bolo pri sv. omšiach požehnanie „Trojkraľovej vody“ a popoludní bolo požehnanie domov
- **9. 1.** - bola nedeľa Krstu Krista Pána; touto nedeľou sa skončilo vianočné obdobie a začali sme obdobie cez rok

Stane sa

- **18. - 25. 1. 2022** je Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov, kde sa modlíme na tento úmysel
- **2. 2.** - v stredu na sviatok Obetovania Pána (Hromnice) - 40 dní od Narodenia Pána Ježiša - bude pri svätých omšiach požehnanie sviec – hromničiek, ak nám to pandemická situácia dovolí
- **5. 2.** - v sobotu by malo byť prvé stretnutie snúbeneckej školy, uskutoční sa večer o 18.00 na fare v katechetickom miestnosti, kde sa dohodnú termíny náuk všetkých, ktorí sa nahlásili, pokiaľ nám to pandemická situácia dovolí
- **11. 2.** - v piatok pri príležitosti 30. Svetového dňa chorých by bola pri večerných svätých omšiach udeľená sviatosť pomazania chorých, ak nám to pandemická situácia dovolí

Stalo sa v roku 2021

• **1. 1. 2021** boli pozastavené verejné bohoslužby kvôli zhoršujúcej sa situácii koronavírusu; sväté omše sme slúžili súkromne bez účasti veriacich, v nedeľe a vo sviatky sme ich vysielali naživo cez YouTube kanál

• 1. 1. - na Nový rok sme slávili slávnosť Bohorodičky Panny Márie; sv. omšu o 10.30 sme vysielali naživo

• **6. 1. - slávnosť Zjavenia Pána; sv. omšu sme vysielali naživo cez YouTube kanál, pri sv. omši bolo požehnanie „Trojkráľovej vody“**

• 10. 1. - touto nedeľou Krstu Krista Pána sa skončilo vianočné obdobie a začali sme obdobie cez rok

• **2. 2. v utorok na sviatok Obetovania Pána (Hromnice) - 40 dní od Narodenia Pána Ježiša - bolo pri súkromnej svätej omši vo farskom kostole požehnanie sviec - hromničiek**

• 6. 2. v sobotu avizované prvé stretnutie snúbeneckej školy bolo z dôvodu pandémie zrušené

• **10. a 12. 2. - pri príležitosti 29. Svetového dňa chorých 11. februára, keďže boli sväté omše neverejné, nebolo udeľovanie pomazania chorých**

• 17. 2. - Popolcovou stredou sme začali 40-dňové pôstne obdobie; v tento deň bol prísny pôst a zdržiavanie sa mäsitého pokrmu, bol to deň pokánia v celej katolíckej Cirkvi

• **19. 2. v piatok začali krížové cesty v pôstnom období, ktoré v tomto čase sa vykonávali doma v kruhu rodiny; krížové cesty ste mohli nájsť aj na našej webovej stránke**

• 10. 3. v stredu sme začali de-

viatnik k sv. Jozefovi, ženíchovi Panny Márie

• **19. 3. v piatok na slávnosť sv. Jozefa, ženícha Panny Márie sme o 18.00 večer vysielali sv. omšu naživo z nášho farského kostola, ktorý je zasvätený tomuto svätcovi**

• 1. - 3. 4. sa konali obrady Veľkonočného trojdňa bez účasti veriacich, tieto obrady sme naživo vysielali cez YouTube kanál priamo z nášho farského kostola sv. Jozefa, robotníka

• **19. 4. od pondelka sa obnovili opäť verejné bohoslužby; počet návštevníkov v kostole nesmel prekročiť koncentráciu jeden návštevník na 15 m² z celkovej plochy kostola, to neplatilo pre deti do 10 rokov v sprievode dosperej osoby**

• 1. 5. v sobotu sme slávili odpustovú slávnosť v našom farskom kostole, zasvätenom sv. Jozefovi, robotníkovi; hlavným celebrantom bol Jozef Pekár, dekan a farár z Veľkého Šariša

• **2. 5. v nedeľu bolo stretnutie s rodičmi prvoprijímajúcich detí v kostole sv. Barbory v Ovčí o 14.00 hodine**

• 2. 5. v nedeľu bolo stretnutie s rodičmi prvoprijímajúcich detí v kostole sv. Jozefa, robotníka vo Vítaze o 15.00 hodine

• **20. 5. vo štvrtok bola v našej farnosti celodenná poklona Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej**

• 30. 5. bolo 1. sväté prijímanie detí vo filiálnej obci Ovčie v kostole sv. Barbory o 10.30, Eucharistiu po prvýkrát prijalo 6 detí

• **6. 6. v nedeľu prijalo vo Vítaze pri sv. omši o 10.30 po pr-**

výkrát Eucharistiu 18 detí; kvôli protipandemickým okolnostiam počet veriacich bol obmedzený na 25 percent miest na sedenie; sv. omšu sme vysielali naživo

• 30. 6. v utorok bola v našej farnosti celodenná poklona Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej, začala vo farskom kostole vo Vítaze, kde bola najskôr sv. omša o 8.00 a po nej od 8.30 do 14.30 adorácia, bola zakončená požehnaním; vo filiálnom kostole v Ovčí od 15.00 do 18.00, po nej bola sv. omša

• **2. a 4. 7. v piatok a v nedeľu sa konala tradičná levočská púť na Mariánskej hore pri príležitosti**

júlového sviatku Navštívenia Panny Márie; slávnostnú odpustovú sv. omšu v nedeľu celebraval Mons. Ján Kuboš, spišský diecézny administrátor

• 17. 7. v sobotu sa uskutočnilo stretnutie členov modlitbovej skupiny sv. pátra Pia, zakončená bola adoráciou a eucharistickým požehnaním po sv. omši

• **17. 7. v sobotu bola sv. omša na kopci Slubica o 12.00 h**

• 25. 7. v nedeľu bola hlavná odpustová slávnosť pri sv. Anne; slávnostnú sv. omšu o 10.30 celebraval Mons. Ján Kuboš, spišský diecézny administrátor; sv. omše boli aj počas týždňa doobeda od 20. do 26. 7. 2021

• **26. - 30. 7. sa uskutočnil letný detský tábor „Vítaz 2021“, tento tábor organizovala naša farnosť spolu so saleziánskymi misijnými dobrovoľníkmi a s našimi animátormi; tábor sa niesol pod názvom „Ži naplno“, zúčastnilo sa ho 102 detí a 13 animátorov**

• 30. 7. v piatok sme si v Ovčí uctili sv. omšou bl. Zdenku Sche-lingovú, ktorej relikviu máme v kostole

• **1. 8. v nedeľu popoludní sa uskutočnila púť Ružencového bratstva a Zväzu zdravotne postihnutých na Mariánsku horu v Levoči**

• 11. 8. v stredu večer prechádzali cez našu filiálnu obec Ovčie pútnici z Michaloviec do svätej Božieho milosrdenstva v Spišskej Novej Vsi, ktorú organizovali palotíni; ubytovaní boli v sále Obecného úradu a v rodinách u dobrodincov, o stravu sa postaral starosta Eduard Jenča

• **15. 8. v nedeľu sme slávili prikázaný sviatok Nanebovzatia Panny Márie sv. omšou v Doline o 10.30 h**

• 2. 9. vo štvrtok zývaním Ducha Svätého - Veni Sancte - sme začali nový školský rok 2021/2022 svätou omšou o 8.00 vo Vítaze a o 9.00 v Ovčí

• **8. 9. v stredu bola odpustová slávnosť v Doline o 17.00 v kaplnke Narodenia Panny Márie; hlavným celebrantom a kazateľom bol Miroslav Liška, kaplán z Veľkého Šariša**

• 11. 9. v sobotu bolo požehnanie hasičskej zbrojnice vo Vítaze; slávnosť sa začala sv. omšou o 13.00 a po nej bolo samotné požehnanie

• **12. 9. v nedeľu o 15.30 zvonili zvony, ktorými sme privítali príchod Sv. Otca na Slovensko**

• 14. 9. na sviatok Povýšenia sv. Kríža sme boli z farnosti autobusom a mnohí aj autami na stretnutí so Sv. Ocom Františkom na štadióne TJ Lokomotíva v Košiciach

• **15. 9. - slávnosť Sedembo-**

lestnej Panny Márie sme v tomto roku slávili v Doline slávnosťou svätou omšou o 17.00, aby sme mohli sledovať cez médiá Sv. Otca Františka, ktorý doobeda slávil sv. omšu v Šaštíne; sv. omšu celebraval rodák Mikuláš Uličný

• 5. a 6. 10. bolo po večerných sv. omšiach v kostoloch vo Vítaze a v Ovčí stretnutie rodičov prvoprijímajúcich detí

• **10. 10. bola slávnostná svätá omša v Doline o 10.30, ktorú celebraval Vladimír Juhás, výpomocný duchovný v Košiciach-Barci a v kňazskom seminári**

• 24. 10. v nedeľu po svätých omšiach bola celosvetová zbierka na misie, na Slovensku bola zvlášť venovaná farnostiam v Keni, ktoré sú najviac postihnuté chudobou a suchom; misijná zbierka

je najväčšou akciou solidarity na celom svete

• **1. 11. v pondelok na sviatok Všetkých svätých bola popoludní pobožnosť na cintoríne: v Ovčí o 13.30, vo Vítaze o 14.30**

• 28. 11. v 1. adventnú nedeľu sme oslávili 29. výročie konsekrácie farského kostola sv. Jozefa, robotníka; sv. omša bola slávená o 10.30 naživo cez náš YouTube kanál bez účasti veriacich z dôvodu sprísnených protipandemických opatrení

• **28. 11. v 1. adventnú nedeľu sme slávili aj 20. výročie konsekrácie kostola sv. Ondreja vo Vítaze; sv. omšu som slávil súkromne v tomto kostolíku o 18.00 bez účasti veriacich z dôvodu protipandemických opatrení; mal prísť otec biskup Marek Forgáč, no po spoločnej dohode a kvôli opatreniam bola jeho účasť**

zrušená

• 29. 11. v pondelok sme slávili 29. výročie konsekrácie filiálneho kostola sv. Barbory v Ovčí; sv. omšu som slávil v tomto kostolíku súkromne o 17.00 bez účasti veriacich z dôvodu protipandemických opatrení

• **30. 11. v utorok bola odpustová slávnosť sv. Ondreja v starobylom kostolíku na Vyšnom konci, zasvätenom tomuto svätci; sv. omša bola slávená o 18.00 naživo cez náš YouTube kanál bez účasti veriacich z dôvodu sprísnených protipandemických opatrení**

• 5. 12. v 2. adventnú nedeľu bola odpustová slávnosť sv. Barbory v Ovčí, sv. omša bola slávená o 10.30 naživo cez náš YouTube kanál bez účasti veriacich z dôvodu sprísnených protipandemických

opatrení; sv. omšu celebraval rodák Michal Jenča a kázal rodák Jozef Bednárík, prítomní boli aj Mikuláš Uličný, rodák z Vítaze a duchovný otec farnosti Marek Hnat

• **11. 12. - plánovaná spoločná krstná náuka bola zrušená**

• 20. a 21. 12. v pondelok a v utorok som vo Vítaze navštívil chorých doma pred Vianocami

• **22. 12. v stredu som zasa navštívil chorých doma pred Vianocami v Ovčí**

• 25. 12. v sobotu sme slávili jeden z najväčších prikázaných sviatkov - Narodenie Pána Ježiša

• **25. 12. na sviatok Narodenia Pána bolo koledovanie online, vysielané naživo o 15.00 z farského kostola; v kostoloch bola krabička s označením Dobrej noviny, do ktorej ste mohli vložiť milodar pre najchudobnejšie oblasti v Afrike**

Dobrá novina 2021

snímka: Martin Magda ml.

Štatistika v roku 2021

	Krsty				Sobáše				Pohreby			
	VÍŤAZ	OVČIE	DOLINA	SPOLU	VÍŤAZ	OVČIE	DOLINA	SPOLU	VÍŤAZ	OVČIE	DOLINA	SPOLU
2021	16	5	14	35	12	2	0	14	25	12	1	38
	(ch 4, d 12)	(ch 3, d 2)	(ch 5, d 9)	(ch 12, d 23)	-	-			(m 10, ž 15)	(m 6, ž 6)	(m 0, d 1)	(M 16, ž 22)
2020	21	11	5	37	13	6	0	19	22	8	0	30
2019	31	6	5	42	13	2	0	15	9	4	0	13
2018	26	12	3	41	17	4	3	24	9	1	0	10
2017	25	5	2	32	19	5	0	24	12	5	1	17
2016	24	5	6	35	12	3	0	15	13	4	1	18
2015	23	13	3	39	13	7	0	20	13	6	1	20
2014	24	8	13	45	17	6	0	23	15	4	3	22
2013	25	11	12	48	11	4	0	15	19	5	0	24
2012	32	7	18	57	13	8	0	21	15	7	1	23
2011	11	3	11	25	12	3	0	15	18	15	1	34
2010	14	4	9	27	6	7	0	13	21	8	0	29
2009	19	6	13	38	6	7	1	14	10	5	1	16
2008	22	6	9	37	7	8	0	15	12	4	0	16
2007	20	3	12	35	9	2	0	11	12	8	0	20
2006	16	5	7	28	12	1	0	13	14	6	0	20
2005	23	3	11	37	9	5	0	14	9	2	0	11
2004	25	8	5	38	16	3	0	18	22	4	0	26
2003	20	6	10	36	9	6	0	15	17	9	0	26

Vyslúžili si sviatosť manželstva v roku 2021

■1) 9.1.2021 vo Víťaze – **Jozef Konečný** (Križovany) a **Jana Iskrová** (Víťaz); ■2) 13.2.2021 vo Víťaze – **Erik Verbovský** (Bertotovce) a **Miriama Pacovská** (Víťaz); ■3) 24.4.2021 v Ovčí – **Michal Čech** (Víťaz) a **Kristína Bednáriková** (Ovčie); ■4) 1.5.2021 vo Víťaze – **Marek Hovaniák** (Kežmarok) a **Lucia Uličná** (Víťaz); ■5) 10.6.2021 vo Víťaze – **Roman Hadry** (Kluknava) a **Mária Jenčová** (Víťaz); ■6) 12.6.2021 vo Víťaze – **Jozef Adamišín** (Gelnica) a **Andrea Janošová** (Víťaz); ■7) 19.6.2021 v Ovčí – **Dávid Prexta** (Chminianska Nová Ves) a **Miroslava Galková** (Ovčie); ■8) 3.7.2021 vo Víťaze – **Jozef Kundrik** (Víťaz) a **Barbora Iskrová** (Víťaz); ■9) 8.7.2021 vo Víťaze – **Marek Valko** (Prešov) a **Denisa Jenčová** (Víťaz); ■10) 7.8.2021 vo Víťaze – **Jakub Uličný** (Víťaz) a **Veronika Bednárová** (Víťaz); ■11) 20.8.2021 vo Víťaze – **Dávid Slávkovský** (Veľký Šariš) a **Marcela Štofanišová** (Víťaz); ■12) 21.8.2021 vo Víťaze – **Marek Novotný** (Víťaz) a **Simona Brutovská** (Slovinky); ■13) 11.9.2021 vo Víťaze – **Andrej Koval'** (Víťaz) a **Dominika Miková** (Chminianska Nová Ves); ■14) 25.9.2021 vo Víťaze – **Michal Jenča Bednárík** (Ovčie) a **Natália Čechová** (Richnava);

Podrobný prehľad krstov v našej farnosti

Rok	Spolu	Rómovia	Rozdiel	Z toho - iní	Vítaz	Ovčie
1997	34	6	28	1	21	6
1998	34	2	32	-	24	8
1999	44	2	42	1	32	9
2000	44	6	38	-	31	7
2001	41	6	35	-	23	12
2002	47	12	35	2	24	9
2003	38	10	28	2	20	6
2004	40	5	35	2	25	8
2005	37	11	26	-	23	3
2006	31	7	24	3	16	5
2007	39	12	27	4	20	3
2008	40	11	29	1	22	6
2009	51	22	29	4	19	6
2010	36	9	27	9	14	4
2011	30	10	20	5	12	3
2012	57	18	39	5	27	7
2013	48	12	36	3	22	11
2014	45	13	32	5	19	8
2015	39	3	36	5	19	12
2016	35	6	29	4	24	5
2017	32	2	30	9	17	4
2018	41	3	38	12	15	11
2019	42	5	37	10	21	6
2020	37	5	32	7	16	9
2021	35	14	21	2	14	5

Prijali sviatosť krstu v roku 2021

★1. **Amália Maskalová**, nar. 11.12.2020 (Vítaz); ★2. **Timea Valková**, nar. 30.11.2020 (Vítaz - Košice); ★3. **Richard Uličný**, nar. 6.7.2020 (Vítaz); ★4. **Lea Kočišová**, nar. 16.1.2021 (Vítaz); ★5. **Radovan Čech**, nar. 6.1.2021 (Vítaz); ★6. **Jakub Lakomec**, nar. 27.1.2021 (Vítaz - Široké); ★7. **Karin Leonella Novotná**, nar. 18.11.2020 (Vítaz); ★8. **Roman Iskra**, nar. 3.2.2021 (Ovčie); ★9. **Emily Stahovcová**, nar. 4.12.2020 (Vítaz); ★10. **Paulína Lacková**, nar. 31.1.2021 (Vítaz-Dolina); ★11. **Olívia Farkašová**, nar. 16.4.2021 (Ovčie); ★12. **Timotej Horvát**, nar. 13.11.2020 (Vítaz-Dolina); ★13. **Estera Pechová**, nar. 6.12.2020 (Vítaz-Dolina); ★14. **Valentína Pechová**, nar. 27.6.2018 (Vítaz-Dolina); ★15. **Alžbeta Pacovská**, nar. 28.4.2021 (Vítaz); ★16. **Alexandra Rogulová**, nar. 12.5.2021 (Vítaz); ★17. **Lara Magdová**, nar. 19.6.2021 (Vítaz); ★18. **Ellie Stašíková**, nar. 27.6.2021 (Vítaz); ★19. **Anastázia Pokutová**, nar. 13.6.2019 (Vítaz-Dolina); ★20. **Erik Pokuta**, nar. 31.10.2020 (Vítaz-Dolina); ★21. **Dušan Pokuta**, nar. 4.6.2018 (Vítaz-Dolina); ★22. **Jana Lacková**, nar. 28.10.2015 (Vítaz-Dolina); ★23. **Ela Fabini**, nar. 28.12.2020 (Vítaz); ★24. **Olívia Blizmanová**, nar. 4.7.2021 (Vítaz); ★25. **Rebeka Svatová**, nar. 25.7.2021 (Ovčie); ★26. **Ilona Polhošová**, nar. 25.6.2021 (Vítaz-Dolina); ★27. **Aleš Lacko**, nar. 14.8.2020 (Vítaz-Dolina); ★28. **Zara Kollárová**, nar. 29.8.2021 (Vítaz); ★29. **Jana Lacková**, nar. 18.3.2019 (Vítaz-Dolina); ★30. **Dana Lacková**, nar. 18.3.2019 (Vítaz-Dolina); ★31. **Alan Pokuta**, nar. 31.1.2018 (Vítaz-Dolina); ★32. **Angelika Lacková**, nar. 7.12.2020 (Vítaz-Dolina); ★33. **Gabriel Jenča**, nar. 29.10.2021 (Ovčie); ★34. **Šimon Šofranko**, nar. 12.11.2021 (Ovčie); ★35. **Filip Nemčík**, nar. 15.12.2021 (Vítaz)

Vysvetlivky: (miesto krstu – bydlisko)

Predišli nás do večnosti

† 9.1.2021 **Margita Jenčová-Bednáriková**, rod. **Jenčová**, 85r. (Ovčie); † 12.1.2021 **Elena Jenčová**, rod. **Dronzeková**, 87r. (Vítaz); † 23.1.2021 **Helena Jenčová**, rod. **Miženkova**, 78r. (Vítaz); † 5.2.2021 **Helena Straková**, 73r. (Vítaz); † 20.2.2021 **Imrich Jenča**, 76r. (Vítaz); † 28.2.2021 **Mária Magdová**, rod. **Motýlová**, 85r. (Vítaz); † 5.3.2021 **Karin Lacková**, 6 dní (Vítaz-Dolina); † 9.3.2021 **František Stahovec**, kňaz, 72r. (Vítaz); † 15.3.2021 **Regína Magdová**, rod. **Marušáková**, 84r. (Vítaz); † 19.3.2021 **Anna Škropekova**, rod. **Jenčová**, 55r. (Ovčie); † 15.4.2021 **Ján Skoloda**, 85r. (Vítaz); † 21.4.2021 **Milan Jenča**, 58r. (Ovčie); † 19.5.2021 **Mikuláš Baloga**, 63r. (Ovčie); † 31.5.2021 **Žofia Galdunová**, rod. **Marušáková**, 79r. (Vítaz); † 5.6.2021 **Valentín Kollár**, 53r. (Ovčie); † 17.6.2021 **Terézia Kollárová**, rod. **Švarcová**, 78r. (Ovčie); † 2.7.2021 **Štefan Klešč**, 85r. (Ovčie); † 5.7.2021 **Veronika Jenčová**, rod. **Forišová**, 83r. (Vítaz); † 18.7.2021 **Gertrúda Skolodová**, rod. **Magdová**, 82r. (Vítaz); † 27.7.2021 **Pavol Čech**, 59r. (Vítaz); † 5.9.2021 **Mária Novotná**, rod. **Jenčová**, 72r. (Vítaz); † 13.9.2021 **Štefan Čech**, 54r. (Vítaz); † 26.9.2021 **Jozef Franc**, 70r. (Vítaz); † 4.10.2021 **Mária Zelenáková**, rod. **Gavulová**, 87r. (Vítaz); † 6.10.2021 **Anton Grejták**, 76r. (Vítaz); † 14.10.2021 **Veronika Humeňanská**, rod. **Karafová**, 64r. (Ovčie); † 15.10.2021 **Pavol Stahovec**, 79r. (Vítaz); † 20.10.2021 **Albína Magdová**, rod. **Polačková**, 82r. (Vítaz); † 27.10.2021 **Darina Kovalová**, 52r. (Vítaz); † 1.11.2021 **Anna Kollárová**, rod. **Uličná**, 93r. (Vítaz); † 10.11.2021 **Valentín Baloga**, 77r. (Vítaz); † 26.11.2021 **Eduard Kočík**, 70r. (Vítaz); † 30.11.2021 **Vilma Jenčová**, rod. **Baluchová**, 82r. (Vítaz); † 7.12.2021 **Viliam Bartko**, 56r. (Ovčie); † 13.12.2021 **Antónia Čechová**, rod. **Pacovská**, 82r. (Vítaz); † 18.12.2021 **Františka Humeňanská**, rod. **Uličná**, 82r. (Ovčie); † 27.12.2021 **Vincent Tkáč**, 69r. (Ovčie); † 29.12.2021 **Elena Kollárová**, rod. **Jakubčová**, 75r. (Ovčie)

snímka: Martin Magda

Prehľad bohoslužieb

		Víťaz		Ovčie	
17. 1.	Pondelok			17:00	za zosnulých v rodine Šimčíkovej a Jenčovej
18. 1.	Utorok	18:00	25. manž.: Jozef a Anna Petkovci		
19. 1.	Streda			17:00	za ZBP Jany a jej rodiny
20. 1.	Štvrtok	7:00	† Anna, Emil, Ján, Jozef a Pavol Kollárovci		
21. 1.	Piatok	18:00	20. manž. Bohuznámych manželov	17:00	† Ján, Eva, Karol a Matej
22. 1.	Sobota	7:00	† Pavol a Terézia	17:00	za živých a mŕtvych členov RB
23. 1.	3. nedeľa cez rok - C	7:30	za farnosť	9:00	40: Daniel Kráľ a za jeho rodinu
		10:30	† Helena Jenčová r. Miženková (výročná)		
24. 1.	Pondelok	18:00	za živých a mŕtvych členov RB		
25. 1.	Utorok	18:00	† Valent, Helena, Ladislav, Ondrej a Barbora Pacovskí		
26. 1.	Streda			17:00	60: Agáta Farkašová
27. 1.	Štvrtok	7:00	† Jozef, Anna a Veronika		
28. 1.	Piatok	18:00	za ZBP Márie Galdunovej	17:00	† Štefan a Mária Kráľovci
29. 1.	Sobota	7:00	† Juraj a Berta		
30. 1.	4. nedeľa cez rok - C	7:30	† Jozef a Mária Sirovičovci	9:00	za farnosť
		10:30	95: Žofia Uličná a za jej rodinu		
31. 1.	Pondelok				
1. 2.	Utorok	18:00	† Jozef, Mária, Jozef, Valentín a Anna		
2. 2.	Obetovanie Pána	18:00	60: Anna Birošová	17:00	80: Margita Ondriášová
3. 2.	Štvrtok	7:00	† Štefan, Apolónia a Anna Iskrovci		
4. 2.	Piatok	18:00	† Helena Straková (výročná)	17:00	za ZBP Bohuznámych manželov
5. 2.	Sobota	7:00	† Anna, Emil a synovia		
6. 2.	5. nedeľa cez rok - C	7:30	† Vincent, Michal a Justína Jurčišinovci	9:00	50: Agáta Kollárová
		10:30	za farnosť		
7. 2.	Pondelok				
8. 2.	Utorok	18:00	za ZBP Gabriely Magdovej a za jej rodinu		
9. 2.	Streda			17:00	za ZBP Márie Uličnej a jej rodiny
10. 2.	Štvrtok	7:00	75: Bohuznámej osoby		
11. 2.	Piatok	18:00	za ZBP Márie a jej rodiny	17:00	† Roman Hal'ko
12. 2.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov RB		
13. 2.	6. nedeľa cez rok - C	7:30	50. manž.: Jozef a Veronika Baluchovci	9:00	za farnosť
		10:30	za ZBP Júlie a jej rodiny		

Vianoce 2021

Ďakujeme našim
birmovancom za prípravu
a ozdobu nášho
vianočného stromu